

ADLİYE VEKÂLETİ TARAFINDAN ÇIKARILIR

ADALET DERGİSİ

Yıl : 47

Sayı : 4

A N K A R A

Yeni Cezâeri Matbaası

1 9 5 6

479

A D A L E T D E R G İ S İ

Yıllık Abonesi : 18 lira, Beher Sayısı : 1,5 liradır.

ADALET DERGİSİNE ABONE OLMA VE KİTAP ALMA ŞARTLARI

Adalet Dergisine abone olmak ve Adliye Vekâleti tarafından bastırılan kitaplardan satın almak isteyenler :

a) Neşriyat Müdürlüğüne bir mektupla adreslerini ve abone veya kitap isteklerini bildireceklerdir.

b) Kitap veya abone bedelini bulundukları yer mal sandığına yatıracaklar ve karşılığında alacakları hasılatı müteferrika makbuzunu ya mektuplarına bağlı olarak, yahut da oturdukları yer C. Müddeiumumiliğine teslim edeceklerdir.

c) C. Müddeiumumiliği teslim aldığı makbuzu ve istenilen kitap veya aboneyi ve alıcının adresile Adliye Vekâletine gönderecektir.

d) Kitap ve dergiler ayrıca posta ücreti istenilmeksizin Vekâlet Neşriyat Müdürlüğü yazısı üzerine Aynıyat Ambar Memurluğunca alıcının adresine yollanacaktır.

e) Adalet Dergisinin kapağında gösterilen kitaplardan başkasını almak isteyenlerin o kitabın mevcudu olup olmadığını daha önce Neşriyat Müdürlüğünden sormaları ve ona göre istemeleri lâzımdır.

Dergiye konulması istenilen yazılar, kâğıtların birer yüzüne seyrekçe satırlarla ve daktilo ile yazılmış ve bir mektuba iştirilmiş olarak doğrudan doğruya Vekâlete gönderilmelidir. Yazıların Derg'ye konulup konulmayacağı bildirilmez ve konulsun, konulmasın yazılar geri verilmez. Yazılardaki fikir ve kanaatler yazı sahiplerinin fikir ve kanaatleridir.

ADALET

DERGİSİ

Devlet Nüshası

12 MAYIS 1958

Yıl : 47	Nisan : 1956	Sayı : 4
----------	--------------	----------

İÇİNDEKİLER

İNCELEMELER :

Sahife

Prof. Dr. Behçet KAMAY	Çocuk Psikiyatrisi tarihine toplu	
Dr. Halûka MENTES	bir bakış	419 — 420
Selâhaddin ATALAY	Birleşmiş Milletler Avrupa semi- neri çalışmaları	421 — 432
Dr. Hakkı DEMİREL	Zinanın ispatı	433 — 436
A. Lütfi MUSLUOĞLU	Yayla dâvaları ve bir Hukuk He- yeti Umumiye kararı	437 — 446
Neemeddin EMRE	Bir içtihat dolayısıyla Türk Ceza Kanununun 430/2 ve 416/3 ün- cü maddeleri hakkında bir tetkik	447 — 452
Kâzım DERELİ	Femin Eserler	453 — 457
TEMYİZ MAHKEMESİ	HUKUK KARARLARI	458 — 473
TEMYİZ MAHKEMESİ	CEZA KARARLARI	474 — 482

6026 sayılı kanun gereğince idare etmekle vazifeli olan;

Adliye Vekâleti Neşriyat Müdürü Vekili

KÂZIM DERELİ

ÇOCUK PSİŞİYATRİSİ TARİHİNE TOPLU BİR BAKIŞ (I)

— II —

Prof. Dr. Behçet KAMAY
Dr. Halûka MENTEŞ

B — Çocuklar için bir şeyler yapmaya hazırlanmak :

Daha önce bahsettiğimiz gibi mental hygiene hareketinin gayesi deliliği ve mücrimliği önlemek idi. Bu bakımdan şüphesiz çocukluk ça-ğının ilk yılları içinde husule gelen behavior bozukluklarının en erken alâmetleri mücadelenin başlangıç noktasını teşkil edecekti. Evet âmma bu alâmetler nelerdi? Kullanılacak küratif ve prevantif tedbirler nelerden ibarettir? Pek tabii olarak ortaya çıkan bu suallere gene pek tabii olarak psychiatrist'lerin cevap vermesi beklenmişti. İşte bu devirdedir ki bizzat psychiatrist'ler çocuklardaki behavir bozukluklarının mânası hakkında pek az şeyler bildiklerini itirafa mecbur oldular. Bu sırada psychiatry tarihinde rastlanan en önemli gelişmelerden biri husule geldi. Çocuklarda rastlanan personalite bozukluklarının tetkik, anlama ve tedavi için ciddi ilmî gayretler sarfedilmeye başlandı. Çocuk bakımında organizasyonsuz hayırsever koruyuş yerini sistematik ilmî gayretlere bıraktı. Suçlu, geri kalmış, ihmal edilmiş veya fena muamele görmüş çocukların muhitlerinin islâhına çalışıldı. Bu talihsizlere karşı daha önce mevcut olan ahlâksızlık, apati ve hor görme zamanla sempati, anlama ve yardıma çalışmaya inkılâp etti.

Bu on yılda da birçok müesseseler teessüs etmiş, ve daha önce mevcut bulunan müesseselerde yeni gelişmeler husule gelmiştir. Bunları şöyle özetleyebiliriz :

(1) Bu makalenin birinci kısmı *Adalet Dergisinin* yıl 46, sayı 10, 1955 Ekim nüshasında neşredilmiştir.

431

1 — Juvenile court müessesesinde yeni gelişme.

2 — Foster Home müessesesi,

3 — Özel ve individualize terbiye hareketi.

1 — Juvenile court'te yeni gelişme: Başlangıçta Juvenile court'te hâkim, ya çocuğu mahkûm etmek, yahutta men'i muhakeme kararı vermek zorunda idi. Bu ikinci 10 yılda hâkim üçüncü bir imkâna sahip oldu. Çocuğu "rehber" e muhtaç bulursa onu bu maksatla tesis edilmiş bulunan "probation officer" servislerine havale edebilecekti. Bunların vazifesi çocuğa bakmak, onu bütün eğlence imkânlarından istifadesini temin etmek ve ebeveyninin kötü muamelelerinden ve eski arkadaşlarının alay ve kinlerinden korumaktır.

2 — Foster Home'a yerleştirme: Yavaş yavaş juvenile court'a yeni bir salâhiyet daha verildi. Hâkim ebeveynlerinin zalimlikleri, ihmal-leri ve mesuliyetsizlikleri sabit olan çocukları evlerinden almak ve Foster Home'lara yerleştirmeğe karar verebiliyordu. (Foster Home müessesesini başka bir vesile ile izah edeceğiz.) Özel bağışlarla desteklenen özel organizasyonlar tessüs etmişti. Vazifeleri bu durumdaki çocukların ihtiyaçlarına uygun Foster Home'lar bulmak ve bu evlerde çocukların hayatlarını, istirahatlarını, temin ve kontrol etmek idi.

3 — Özel individualize terbiye hareketi: 20 inci asrın ikinci 10 yılı zarfında Birleşik Devletlerin birçoğu geri kalmış çocukların terbiye ve tahsillerini ilerletecek mevzuatı kabul etmiştir. Nihâî gaye birbirlerine benzer engelleri olan çocuklar için özel sınıflar teşkil etmek idi. Bu sınıflar özel surette yetiştirilmiş hocaların (öğretmenlerin) idaresine verilecekti. Avusturya' da Haller ve İsviçre'de Hanselmanın'ın ortaya attığı ve Heilpädagogig diye bilinen hareket bu alanda büyük hizmetler gördü. Buraya kadar anlattığımız bütün bu yenilikler bugünkü bilgimizle mukayese edilirse henüz pek rudimanterdi. Başlıca gaye çocukları fena muamelelerden, kötü misâllerden, fena beslenmekten korumak idi.

Bununla beraber faaliyet kat'i surette başlamıştı. Cemiyet içinde çalışarak ve mevcut kolaylıkları islâh, yeni imkânlar temin ederek çocuklar için "birşeyler" yapmağa hazırlanılmıştı.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER AVRUPA SEMİNERİ ÇALIŞMALARI

(3 - 15 Aralık 1951)

Suçlu küçüğün durumunun ilim esaslarına göre incelenmesi

Yazan : PAUL MARABUTO
Milletlerarası Adli Polis Komisyonu
Raportörü

İngilizce'den çeviren :
Salâhattin ATALAY
Kırklareli C. Müddeiumumi M.

Suçlu küçüğün ıslahı meselesi ve cemiyetin bünyesinin sağlam bulundurulması hususu bugün eskisinden daha çok önemli bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletlerin Avrupa Semineri Belçika hükûmetinin dâveti üzerine 1951 yılı aralık ayında bu meseleler hakkında tetkikat yapmak üzere Brükselde toplandı.

Salâhiyet sihibi kimselerin bu mühim toplantısından Milletlerarası adli polis komisyonu vaktinde haberdar edildi, bu husustaki nazik hareketinden dolayı Belçika temyiz mahkemesi başmüddeiumumisi LEON CORNIL'E teşekkür ederiz, bunun üzerine Milletlerarası adli polis komisyonu reisi LOUWAGE ile beraber Milletlerarası Adli polis Komisyonu raportörü PAUL MARABUTO yu müşahit olarak bu toplantıya göndermeğe karar verdik.

Tespit ettiği zengin teferruat ve vardığı neticelerle PAUL MARABUTO nun bu kıymetli makalesi, bilhassa mesleki ve beşeri lüzumuna binaen modern kriminoloji ıslâhatı hakkında az çok bilgi sahibi edilen polis muhitinde geniş alâka ile karşılanacaktır.

M. SICOT

Milletlerarası Adli Polis Komisyonu

Genel Kâtibi

ve

Fransa Millî Emniyet Genel Müfettişi

433

PAVIA Üniversitesi profesörü CESARE LOMBROSO 1871 de Sicilyalı haydut V... üzerinde yaptığı biyolojik tetkikat neticesinde normal her insan başının arka kısmında bulunan çıkıntı yerine bu şahsın kafa tasında bir çöküntü gördüğü bu onda karakterin biyolojik yapı ile alakalı olduğu fikrini uyandırdı. Neticede yalnız suç ve cezayı değil aynı zamanda ferdi kendisine mevzu edinen yeni bir ilim, kriminoloji, doğdu. Şüphesiz suçun esas unsurları adli soruşturma için daima önemli haiz bir mesele olarak kalacaktır, fakat hüküm verilmeden önce suçlular fert olarak tedavi ve ıslâhları için tetkikata tâbi tutulacaklardır. Bu yeni görüşe göre suçu anlama *kriminel antropoloji*'yi meydana getirmiştir.

Birleşmiş Milletler Avrupa ilim kolunun Brükselde yaptığı toplantıda VAN HAMEL, "eski kanun vazılarının insanın adaletin etüt etmesini istediğini, LOMBROSO, nun ise adaletin insanı tetkik etmesini talep ettiğini" söylemişti.

Evvelâ akıl hastalıklarının tedavisi lüzumu ortaya çıktı ve bunu en-talep ettiğini söylemişti. Evvelâ akıl hastalarının tedavisi lüzumu ortaya çıktı ve bunu endocrinology, electroencep halogy, narco-analysis gibi yeni metotlar takip etti. Ve adli işlerde ilim esaslarına göre tahkikat yapılmasının uygun olacağı belirtildi.

İncelemenin gayesi

Ceza Hukukunun inkişafı, bazı memleketlerde suçlunun durumunun ilim esaslarına göre tetkik edilmesini ve yaşadığı muhitin incelenmesini mümkün kıldı.

Maksat maznunun cezaî mesuliyet derecesini tesbit etmek, tâbi tutulacağı tedavi usulünü tâyin etmek ve onu cemiyete iyi bir şahıs olarak iade etmektir. Bunun için akıl hastalıklarının tedavisine ait usul veya vücudun ölçüsünün alınması metodu kullanılmıştır. Maznunun ya hâleti ruhiyesi incelenmiş yahut muhiti tetkik edilmiştir. Bu tetkikat hâkime vereceği hükümde, ıslah müessesesindeki salâhiyetli şahsa da suçlunun ıslahı hususunda yol gösterici bir mahiyet taşır.

Akıl hastalıkları mütehassısları, ruhiyatçılar, hâkimler ve ıslah müesseseleri idarecileri gibi şahıslar için alâka çekici olan bu meselenin halli maksadiyle onsekiz memleketin temsilcileri Birleşmiş Milletlerin kurdukları seminere iştirak ettiler ve Brüksel'de 1951 yılı Aralık ayının birinden onbeşine kadar devam eden toplantı yaptılar.

Bu encümen meseleyi üç cihetten tetkik etti: İlim ciheti (tetkik usul-lerinin ve tetkik mevzuunun tâyini), kanunî cihet (tetkik esnasında meydana çıkan kanunî meselelerin tetkik ve izahı), İdarî cihet (hükümlülerin tedavi ve ıslâhlarını teminen tetkikat neticelerinden faydalanma).

İncelemenin mahiyeti

Bunu umumî mânada anlamak lâzımdır, bu tetkikat biyolojik psikolojik, sayki atrik ve sosyal bir mahiyet taşır.

Bu ilmî tetkikat, hâkimi ceza hukukunun gayesini teemmül etmeğe sevkeder, hükümdeki korkutma maksadı daima aynı mahiyette midir? Herşeyden önce suçlu küçüğün tedavisi mi ele alınacaktır? İlk gaye fiilin tekrar meydana gelmesine mâni olmak ve cemiyeti korumak mıdır? Bu suallere cevap vermek için suçlu küçüğün durumu bilhassa fizik ve biyolojik cihetten ilim esaslarına göre tetkik edilecektir.

Brüksel Üniversitesi Kriminoloji İlmi Profesörü Dr. Alexander bu mesele ile yakmen alâkadar oluyor. Belçika ceza evlerinden elde edilen bilgilere istinaden antropolojik ve morfolojik neticeleri ve fertlerin ruhi ve bedenî hususiyetlerini tetkik ediyor.

Dr. Alexander, büyük kriminolojist LOUIS VERVAECK'i takiben, Brükselde Forest cezaevinde 70,000 dosyayı tetkik ediyor ve BROCA ve LOMBROSO tarafından ileri sürülen nazariyelere tevfikân doğuştan suçlu büyük ve küçüklerin fiziki yapılarını gözden geçiriyor.

Selefinin tecrübelerinden istifade ederek her mahkûmun ölçüsünü alıyor. Sonra ölçüleri ve indeksleri inceliyor, neticede kriminel antropolojiye ait mevcut bir kaç tezin leyh veya aleyhine alâka çekici veya iddiayı destekler mahiyette bir sonuç elde edemiyor. Bu suretle uzun bir zaman içinde elde edilen bilgiler kat'î ve açık bir netice vermiyor.

Raportör, irsî olan veya sonradan meydana gelen bedenî anormalliklere suç işlemeği gösterir alâmetler olarak kısmî bir kıymet atfediyor. Bu türlü şahısların iktisadî cihetten ferdî çalışma değerleri azalıyor, bilhassa hissî ve cinsî cihetten içtimâî durumları az çok kötü bir hal alıyor ve isyankâr veya saldırgan hâleti ruhiyeleri göze çarpıyor.

Diğer taraftan, göğüs ve karın organlarının tetkiki suçlu küçük ve büyüklerin suçsuz şahıslardan ayrı olduğunu gösterir mahiyette kayda değer bir hususiyet arzetmiyor.

Rapor muharriri, endocrinology cihetinden, tıbbın vardığı neticeleri aynen kabul ediyor.

Pathology'ye temas eden raportör hasta ve zayıf olan şahısların tam mânasiyle incelenmelerini tavsiye ediyor ve hastalık ve zâfiyetin suç sebebinin izahında bâzan aşikâr bir şekilde ve ekseriya gizli bir tarzda kısmî bir rol oynadığını belirtiyor. Bunlar iktisadî güçlüklerin neticesi olabilir, bu güçlükler ferdin kendisini kontrol etmesi cihetinden, şiddeti her ferde göre değişmek üzere, muvazeneyi bozar ve bir çok hallerde ortadan kaldırır. Bunlar sinir sisteminin bozukluğundan ve bozuluktan mütevellit muvazenesizlikten meydana gelebilir.

Bu mudil durum içinde yalnız âdi bir his değil, aynı zamanda içtimâî bayağılık duygusu göze çarpar, bu duygu bazan isyankâr ve saldırgan bir mahiyet taşır ve ekseriya birinin işlediği fiile karşı alâkasızlık şeklinde görülür.

Raportörün mevzuubahis ettiği yukarıda zikredilen hususlar hakkında elde edilen bilgi suçlu küçüğün tıbben ve ahlâkan tedavisini kolaylaştırmağa yarar, fakat bunlara ilâveten suçlu küçüğün biyolojik, radiolojik, endokrinolojik ve klinik cihetten de incelemelere tâbi tutulması lâzımdır. Bunlara elektroensefalografik incelemede ilâve edilmelidir, bu inceleme beyindeki eski yara ve hastalıkların tesir derecesini ve sar'a illeti olup olmadığını gösterir. Kriminoloji doktorlarının da müethasss olmaları lâzımdır.

Keza bunlara irade serbesitsini, muhakeme kabiliyetini ve hâfızayı tesir altında bulunduran hallerin baskısı altında olmayan ruhî bir inceleme ilâve edilmelidir.

Keza akıl hastalıkları bakımından da inceleme yapılması lâzımdır. Bu işlerle meşgul olan Section, bu incelemenin fikir salımlığı, kanunî salâhiyet ve cezaî mesuliyet meselelerini halledeceği kanaatındadır.

Sosyolojik inceleme, hâkimin maznuna uygun düşen ve onu iyileştirmeye yarayan ve aynı zamanda cemiyetin korunmasını temin eden mahiyette karar vermesini mümkün kılar.

Sosyolojik inceleme ile "ferdin yaşadığı muhitteki içtimâî durumu" tesbit edilir. Maznunun hayatına tesir eden hâdiseler, maznunun men-sup olduğu gurup, kendisinin ve ailesinin maddî durumu, tahsili, işi, aile hayatı ve içtimâî yaşayışı tetkik edilir.

Yukarıda zikretmiş olduğumuz veçhile birinci Section, mütehassıslar tarafından tatbik edilen başlıca dört inceleme tipi tesbit ediyor : Bi-yolojik, sosyolojik, psikolojik ve saykiatrik. Bu inceleme tipleri, Avrupa semineri İlim Section'ının kanaatına göre çoktanberi tecrübe devresini atlatmış bulunuyor.

İncelemeye tâbi tutulacak suçlu küçükler

Bu hususta delegeler arasında iki ayrı fikrin mevcut olduğu görü-lüyor. Bâzı delegeler bütün suçlu küçüklerin durumlarının incelenme-sini, bâzı delegeler de aşikâr bir şekilde gayri tabîî halleri görülen suçlu küçüklerin incelemeğe tâbi tutulmasını istiyor. Böylece bu iki fikirden birinin tercihi meselesi ortaya çıkmış oluyor.

Bu işlerle meşgul olan Section, bu iki ayrı fikri ve bu fikirden do-ğan zorlukları telif zımında hangi hallerde inceleme yapılacağı ve hangi hallerde yapılmıyacağı tesbiti vazifesini, bu hususta karar ver-meğe yegâne salâhiyetli şahıs olan hâkime terk ediyor. Bununla bera-ber adam öldürme, yangın çıkarma, cinsiyete mütaallik suçlar ve mü-kerreren işlenen suçlarda incelemenin zarurî olması icabettiğini belirtiyor.

Belçikalı Le Ohevalier Brass, psikolojik ve sosyal incelemenin aklî inceleme gibi vahim suç işleyenlere veya aklî durumları normal olmayan şahıslara inhisar ettirilmesi fikrini ileri sürüyor.

Copenhagen polis teşkilâtı akıl hastalıkları mütehassısı Dr. Max Schmidt, incelemeye tâbi tutulacak şahısları şu şekilde tesbit ediyor : Aşıkâr tarzda akıl hastası olanlar, ciddi mahiyette veya mükerreren cin-siyete mütaallik suç işleyenler, şiddetli aşk veya kin ve nefret hissi içinde bulunanlar.

Bu mevzuda içtimaî ve adli tarih yol göstericiliği yapar, bu bilhas-sa suçlunun mâzisini ve mâzide işlediği suçları gösterir.

Bütün bu mülâhazalardan kat'annazar, doktor raporu için patolo-jik bir sebep gösterdiği, yahut şahsın alkolik olduğunu veya uyuşturucu maddeler kullanmağa müptelâ bulunduğunu belirttiği zaman inceleme yapılması zarurî olmalıdır.

Mütehassıslar mütalâalarını ikmalî sadedinde fiil hürriyetinin doğ-ruluğu fikrini kabul etmediklerini söylüyorlar. Onlarca tatbikını istedik-leri ilmin ne kemiyet ve ne de keyfiyet itibariyle tahdidi caiz değildir. Zorla ikrar ettirmek yoluna tevessül etmemek şartıyla muayyen kaide-lere, usullere bağlı kalmak lâzımdır. İcbar yoluna sapmamalı ve hile kullanılmamalıdır.

İngiltere ve Wales Cezaevleri Komisyonu Reisi M. Pox'un dediği gibi tatbik edilen ıslah usulü, bir başka usul daha tesirli ve faydalı ola-caksa değiştirilmelidir. Bu, suçluların tedavi ve ıslahlarında pek mühim bir prensiptir. Büyük Britanya'da ıslaha tâbi tutulan suçluların iyileşme vaziyetlerini tetkik ve tesbit eden bir hâkimler heyeti vardır.

Mahkûmiyetin infazı esnasında, cezaevi idarecileri ıslah işlerini tanzim etmek, âmme menfaatini de nazara alarak suçlu küçüğe faydalı olacak ıslah tarzını seçmekle vazifelidir.

Bu işlerle meşgul olan Section, mütalâasında, bilhassa uzun müd-det mahkûmiyeti olan şahısların tahliyelerinden önce muntazam fâsıla-larla incelemeye tâbi tutulmaları lüzumuna işaret ediyor.

İlmî tetkikat ile iştigal eden Section, suçlu küçüğün ıslahına ait meselelerin mahiyet ve metodunun tesbitini hükmü infaza memur olan ıslahevi idarecilerinin basiretine terk edilmesini uygun buluyor. Onlar suçlu küçükleri daimî olarak müşahede altında bulunduracak ve lüzum görürlerse ıslah tarzını değiştireceklerdir. Bu prensip, tatbik edilen ıslah tarzına hâkimin müdahale etmesini önlemez.

İnceleme ne zaman yapılacaktır?

Mesele mevzu kanunlara göre tehalüf eder, muamele bir safhalı veya birincisi hâdise ve isnatlar hakkında karar vermeğe mütaallik, diğeri de hükmün infazı ve ıslah sisteminin intihabına ait olmak üzere iki safhalı olabilir.

Paris İstinaf Mahkemesi Reisi Mr. Marc Ancel, muameleyi iki kısma ayırmağa doğru bir temayülün mevcudiyetine işaret ediyor. Belçika ve Fransız Ağır Ceza Mahkemeleri işlerinde görüldüğü gibi bu sistem Anglo - Saxon Hukukundan mülhem olmuştur.

Bu sisteme göre hâkim, evvelâ hâdise hakkında karar verecek (Objektif safha), sonra yapılan müşahedelere istinaden ıslah hususunda karar ittihaz edecektir (Sübjektif safha). Suçlu küçüklerin tâbi tutulacakları muamele bundan ibarettir.

Fakat çok daha mudil olan bir mesele ortaya çıkıyor : Akli duruma ait inceleme, cezaî ehliyet aranarak hüküm tesisi icabettiği zaman hükümden önce yapılacaktır. Antropolojik inceleme, maznunun suçu sabit görüldüğü takdirde hükümden sonra icra edilecektir. Sosyolojik inceleme, elde edilen bilgiler veya tatbiki ileri sürülen ıslah usulü hakkında karar ittihaz etmek icabettiği zaman yapılacaktır.

İncelemenin hudutları ve ifşası

Hem hâkimi ve hem de maznunu alâkadar eden ve bir şahıs tarafından yapılan incelemeler ne dereceye kadar sır olarak saklanacaktır. Hâkim için incelemeler mesleki sır mahiyetini taşır. Bu hususta, Centre National d'Orientation of Franses (Fransa) nın papazı R. P. Vernet,

435

idareci mütehassıslar ile tıp mütehassısları arasında bir tefrik yapıyor. İdareci mütehassıslar hastanın sırlarına riayet edeceklerdir, bunlar sureti mahsusada vazifelendirilmişlerdir. Tıp mütehassısları ise sırf bu hususta vazifelendirilmiş değillerdir, onlar idarî mercilerin yardımcıları sıfatıyla bu mercilerden çıkan emirleri yerine getirmekle mükelleftirler. Raportör, maznuna hiç bir kayıt ve şartla bağlı bulunmayan tıp mütehassısının maznunun hâdise hakkındaki beyanını raporuna geçirmesiyle iktifa etmesi fikrindedir.

Diğer taraftan, Raportör, Fransız hukukunda mütalâa ile izah edilmeyen raporların değersiz addedildiğini açıklıyor; hukukçu olmıyan mütehassıs şahıs ile maznun veya avukatı bu raporlar hakkında sual sormağa veya bu raporların hukukî değerleri hakkında konuşmağa salâhiyetlidir.

Diğer taraftan, mütehassısın ayuşturucu bir maddenin kullanılması sebebiyle irade serbestisi olmadığı bir zamanda maznundan sâdır olan sözlere iltifat etmemesi gerektir.

Raportör, tıp mütehassısının adaletin bir yardımcısı olarak mülâhaza edilmeyip yalnız fennî mütalâa beyan eden bir şahıs olarak kabulü halinde meslekî sır olması gereken maznuna isnat edilen fiil ile maznunun ifadesini nazara almadan fennî ve ilmî tetkikatını ve vardığı neticeyi raporuna yazması icabder diyor.

Maznun incelemenin neticelerinden kısmen veya tamamen haberdar edilecek midir? Haberdar edildiği takdirde kendisine, bilmediği veya bilmemesi iktiza ettiği hususlar hakkında yol gösterilmiş olur. Bir hastanın hastalığını bilmemesi kendisi için nasıl faydalı ise maznunun da durumunu bilmemesi kendisi için o derece de faydalıdır. Fakat akla ait incelemelerde bâzan maznunun müsaadesini almak iktiza ettiğinden keyfiyetten maznunun haberdar edilmesi zarurîdir.

Neufchâtel Üniversitesi Profesörlerinden Clere gibi bâzı ilim adamları bu mevzuda, suça veya doğrudan doğruya suç ile alâkalı hususlara ait bilgileriyle maznunun şahsiyetine mütaallik malûmatı birbirinden tefrik ediyorlar ve birincisinin maznuna bildirilmemesi lâzım geldiğini söylüyorlar.

Şüphesiz maznunun ıslahını zorlaştıran veya ıslahını zarara sokması melhuz olan hususların kendisine bildirilmemesi iktiza eder. Tavsiye edilmesi gereken hususların da mahkemenin oturma odası gibi küçük bir odasında veya çocuk mahkemesi salonunda yapılması gerektir.

Netice olarak kongrenin bu hususlarla meşgul olan Section'ı tıp mütehasssının raporuna, mahkemenin ıslah hususunda vereceği karara yardımcı olabilecek her türlü malûmatı yazması gerektiği ve maznunun şahsına veya tatbik edilen ıslah tarzına zararı dokunabilecek hususların âmmeye ifşa edilmemesi ve maznuna da bildirilmemesi icabettiği mütalâasında bulunuyor.

Netice

Bu tahkikattan ne gibi pratik neticeler elde edilecektir? Bilhassa bu tahkikattan polislerin elde edeceği faydalar neler olacaktır?

Her şeyden önce, tatbik şekli ve şartları ne olursa olsun, ceza hukukunun inkişafını bilmek ve takip etmek birinci derecede önemi haizdir. Zira modern kriminoloji, bizi burada alâkadar eden polise ait bilgileri de muhtevi olmak üzere kendisiyle ilgili bütün ilim branşlarıyla beraber tekâmül halinde bulunmaktadır.

Bundan başka, polisin ilmî araştırmalara iştirak ettiğini bilmek ve bu araştırmalardaki iştirak derecesini tanımak ayrıca alâka çekicidir.

Bâzı ilim adamları, maznunun şahsiyeti hakkında yapılan araştırmaların dâva konusu olan hâdise hakkında yapılan araştırmalardan ayrı olarak müstakil ve hususî bir teşkilâta verilmesi fikrindedirler. Bâzıları da maznunun yaşadığı muhitte çalışması ve maznunu doğrudan doğruya takip edebilecek durumda olması sebebiyle polis memurunun maznunun şahsiyeti hakkında araştırma yapmasının ve bu hususta dosya tanzim etmesinin uygun olacağı mütalâasındadırlar.

Birinci tezin müdafaasını yapanlar, inceleme yapan organın, soruşturma yapan organdan ayrı olması fikrindedirler. Dâva konusu olan hâdise hakkında tahkikat yapan mercilerin, ki bunlar normal olarak polis makamlarıdır, suçlunun şahsî durumu hakkında inceleme yapan mercilerden ayrı olması lâzımdır diyorlar ve böylece aynı maksatla yapılan

ve fakat birbirinden ayrı olan iki farklı işin mevcut olduğunu söylüyorlar. Bu fikir prensip olarak doğrudur. Her şeyden önce, ilmî incelemelerin, yalnız dâvanın duruşmasını yapan hâkimin istifadesi noktasından yapılması lüzumuna inanmakta isabet yoktur. Eğer inceleme cezaî mesuliyeti tesbit etmek ve elverişli ıslah tarzını bulmak gibi iki maksada hizmet ederse sorgu hâkimi ile duruşma yapan hâkim için aynı derecede alâka çekici olur. Bu fikir Brüksel toplantısında kabul edilmiştir.

Belçika İstinaf Mahkemesi Başmüddeiumumisi Leon Cornil, bir yazısında "psiko - sosyal soruşturmanın sorgu hâkimince yapılması" fikrini ileri sürüyor.

Maznunun şahsiyetine mütaallik bilgilerin toplanması işinin polis memurlarının verilmemesini müdalaa eden tez bize mânasız geliyor. Bu polis memurlarının bilgi toplama kabiliyetlerinin inkârı demektir. Halbuki polis memurları suçlu küçüğü serbestçe hareket ettiği ve tesiri altında kaldığı tâbiî muhiti içinde takip edebilecek durumdadır.

Belçika ağır ceza mahkemesine açılan dâvalarda polisin maznunun şahsiyeti hakkında araştırma yapmak salâhiyeti bakımından durumu nasıldır?

Belçika'da bu araştırma ve müşahade sosyal soruşturmanın bütün hallerine teşmil edilmemiştir. Sosyal soruşturma sosyal işlerle meşgul olan organlara verilmiştir.

Burada ferdin karakteri hakkında yapılan soruşturma ile ferdin işi ailesi ve içtimaî yaşayışı gibi hallere münhasır incelemeyi birbirine karıştırmamak lâzımdır.

Ferdin karakteri hakkında yapılan soruşturma daha ziyade maznunun mâzisine (irsî durum, ilk tahsil, umumî olarak talim ve terbiye bülûğa erme çağı vs.) ve hususile hâdiseyi anlamak için maznunun geçmişteki suçluluk haline ve hem ferdî (Psiko - patolojik, mediko - biyolojik inceleme), ve hem sosyal (ailevî durumu, vazifesi gibi haller) durumuna mütaalliktir. Bu soruşturma maznunun Kriminolojik durum ve temayyüllerini, içtimaî değer ve imkanlarını meydana çıkarır ve ayn zamanda cemiyete iyi bir şahıs olarak iade etmek için cemiyet içinde veya hapisshanede ıslahı bakımından baş vurulacak çareleri bulmağa yarar.

Diğeri ise maznunun işi, ailevî durum ve içtimâî yaşayışı gibi hallerin tesbitiye alâkalıdır. Bu husustaki malûmatı, Kriminoloji bilgisine sahip hususî olarak yetiştirilmiş polis memurları toplamalıdır.

Versaele, bu işleri üzerine olacak olan polislerin, kabiliyetli ve bilgili polis memurları arasından seçilmesi lâzım geldiği fikrindedir.

Diğer taraftan, erkek maznunlar hakkında soruşturma yapacak olan ehliyetli kadın memur bulmak her zaman kolay değildir. Çünkü hanımlar neticesi tevkifle bitebilecek keder verici hadiselerle meşgul olmayı icabettirir işlerle iştigal etmekten kaçınmaktadırlar. Meslekî sırahında fikirlerini beyan eden R. P. Vernet, Madame de Bray'ın sosyal inceleme hakkındaki raporunu tenkit ederken, bu hususu teferruatıyla izah etmiş ve yapılan incelemenin her zaman hakikatı tamamiyle belirtemeyeceğini açıklamıştır.

Ceza hukukunun ferde kıymet ve ehemmiyet veren bu anlayış ve temayülü Ondokuzuncu asrın ikinci yarısında başlamış ve sürekli bir şekilde inkişaf halinde bulunmuştur.

Bugün cezasının klâsik temelleri sarsılmış bulunmaktadır. Suçlu korkutmak maksadiyle mi tecziye edilecektir? Ceza yalnız mücrimi cezalandırmak maksadiyle mi verilecektir? Bugünkü anlayışa göre cemiyeti korumak gayesile suçlunun durumu ilmî metotlara göre tespit edilecek ve kendisine tatbik edilecek ıslah tarzı bulunacak ve tabii hayata iyi bir şahıs olarak dönmesi sağlanacaktır.

Ceza hâkimi ceza dâvasının duruşmasını kısa bir zamanda neticelendirmeli ve suçun mahiyet ve ciddiyetini nazara alarak hüküm vermelidir. Bilhassa ferde ait ve ferde tesir eden âmilleri nazara almalı diğer tâbirle kriminoloji prensiplere göre hüküm tesis etmelidir.

Bu prensiplere istinaden verilen hükümler, yine aynı prensiplere göre infaz edilmelidir. Bunun için, ceza evi idarecilerinin mevzuatın imkân verdiği nisbette ve bâzan da kendi insiyatiflerini kullanarak sırf cezaî mahiyet taşıyan ıslah sistemini terk etmeleri ve bunun yerine eğitim esasına müstenit bir ıslah tarzını tatbik etmeleri icabeder. Öğretmen

ve sosyoloğların cezaevi idarecilerine yardımcı olmaları lâzımdır. Bu hususta polislerin ne gibi yardımları olacaktır? Kanaatımca, adli soruşturmalara kâfi derecede önem verilmemekte, diğer tâbirle suçun hakiki hududları dahilinde kalınmamakta, ve daha çok insanî bir mahiyet taşıyan ve. tâbiî hukuka ait bulunan mevzu bahis fikir kaynağına karşı alâkasız kalınmaktadır. Hukukun yardımcıları sıfatıyla, delil ararken, hukukun ihlâliyle müessir olan kriminolojik âmillere önem vermemiz lâzımdır. Ferdin şahsî halini tamamilen ihmal ederek, yalnız hadiseleri incelemekle iktifa ettiğimiz zaman meselenin yarısını ele almış oluruz.

Yeni vazifemiz, suçun hakiki sebeplerini aramak ve aynı zamanda suçlunun durumunu incelemekten ibarettir. Böyle hareket ettiğimiz takdirde yalnız zarara uğrayan mağdur şahsı veya cemiyeti tatmin etmeğe yardım etmiş olmakla kalmayız, aynı zamanda suçlunun cemiyete iyi bir şahıs olarak iadesine yardımcı olmuş bulunuruz.

ZİNANIN İSPATI

Yazan : Dr. Hakkı DEMİREL

Zina cürmünün irtikâp edildiği nasıl ispat edilecektir?

Bâzı mahkemelerimiz bu suale, zina cürmünün ispatının gayet güç olmasına binaen (1) şahitlerin, bizatihi cürmü teşkil eden fiilin (cinsi münasebetin) işlenmiş olduğu yolundaki beyanlarına istinaden değil, bizatihi cürmü teşkil eden fiilin işlendiğine "karine" teşkil eden vakıalara dair beyanlarına ve yine cürmü teşkil eden fiilin işlendiğine dair diğer bâzı "karinelere" istinaden zina cürmünün işlenmiş olduğuna karar verilebilir demek suretiyle cevap vermektedirler.

Meselâ şahitlerin, bir öpüşme sesi, somya gıcirtısı, inleme işitmiş olmaları gibi, bizzatihi cürmü teşkil eden fiilin (cinsi münasebetin) işlenmiş olduğu yolunda beyanları bulunmaksızın sanıkların candan işaret-leştikleri, sanıklardan birinin diğer sanığın evine, kocası evde olmadığı zamanlarda gittiği ve ilh gibi, cürmü teşkil eden fiilin işlenmiş olacağına karine teşkil eden vakıalara dair beyanları ile, yine meselâ, bir kadınla bir erkeğin bir evde yalnız başlarına, erkek yatakta oturmuş olduğu halde bulunması gibi, cürmü teşkil eden fiilin işlenmiş olacağına dair diğer bâzı "karinelere" istinaden zina cürmünün işlenmiş olduğu neticesine varan mahkeme kararlarına sık sık tesadüf edilmektedir (2).

Fakat, acaba Ceza hukukunda, bir suçun işlenmiş olduğunun ispatı zımında "karinelere" baş vurmak ne dereceye kadar caizdir?

(1) Bu hususta Bk. Garçon, Code penal, Md. 336, No. 127.

(2) Ezcümle Temyiz Mahkemesi 4. C. D., „Gecenin geç saatinde v içinde bir genç erkekle bulunmanın genç bir kadın için zinaya açıkça ielâlet edeceğine" karar vermiştir. 3/1/1951, E. 2, K. 2.

Bu suale verilecek cevap hususunda, ceza usulü kanunumuzun 104 üncü maddesi bize yol göstermektedir. Malûm olduğu üzere usulün bu maddesi, bir suçun işlendiğine dair "kuvvetli karineler" (emareler) mevcut olduğu taktirde "tevkife" karar verileceğini söylemek suretiyle, cürüm teşkil eden bir fiil hakkında - bâzı mahkemelerin kanaatine, yukarıda sözü geçen haller gibi - "kuvvetli" karineler (emareler)in mevcut bulunmasının "mahkûmiyete" hükmedilmesi için kâfi sayılmayacağını söylemektedir.

Usulun bu maddesine istinaden diyebilirizki, cürüm teşkil eden bir fiilin işlendiğine dair "kuvvetli" emareler bulunması "mahkûmiyete" hükmedilmesi için kâfi değildir. Mahkûmiyete hükmedilebilmesi için cürümün işlendiğine dair "kuvvetli" emarelerin değil "katî" emarelerin bulunması, yâni suç teşkil eden fiilin işlendiğinin "ispat" edilmesi lâzımdır.

Şimdi soralım, bâzı mahkemelerce zina cürmünün irtikâp edilmiş olduğuna karar vermek için kâfi sayılan, bir erkekle bir kadının camdan işaretleşmeleri, bir odada yalnız başlarına, biri yatak üzerinde oturmuş (ama sadece o kadar) olarak bulunmaları gibi haller bu kadınla bu erkeğin cinsî münasebette bulunduklarının "katî" emareleri midir, yoksa, olsa, olsa, bu hususta sadece "kuvvetli" bir emare midir? Hattâ insan bu gibi emarelerin "kuvvetli" olduğunu söylemekte dahi, tereddüt ediyor ve mevzu bahis neviden hallerin sadece zina fiiline bir emare olabileceğini fakat bunun kuvvetli bir emaresi dahi sayılamayacağını düşünüyor.

Değil bir kadınla bir erkeğin camdan işaretleşmeleri ve bunların bir odada yalnız başlarına, biri yatak üzerinde oturmuş (ama - tekrar edelim - sadece o kadar) olduğu halde bulunmalarını zina cürmünün işlendiğine dair "kâfi" (yani "katî", zira gösterdik ki, "kâfi" sayılabilmesi için "katî" olması lâzım gelmektedir) bir emare saymak, bir çok memleketlerde mahkemeler genç bir erkeğin "gömlekle" "yatak elbisesi" giymiş bir kadının odasında "dolapta gizlenmiş" olmasını dahi zina cürmünün işlenmiş olduğu hususunda "katî" bir emare saymaktan çekinmişler ve bu halin kanunun, zina hakkında ki hükümleriyle munhasıran cezalandırmak istediği "cinsi münasebet" fiilinin işlenmiş mi, yoksa işlenecek mi olduğu

hakkında "tam" (katî) bir fikir vermediğini; görünüşe aldanmamak icap edeceğini ileri sürerek, (1) zina fiilinin irtikâp edilmiş, olduğuna ancak kadın ile erkeğin aynı yatağı paylaşmış olduklarının şahitler, mektuplar ve ilh. ile anlaşılması keyfiyetinin "kâfi" bir emare sayılabileceğine karar vermişlerdir (2).

Nitekim Temyiz mahkememiz de, 9/2/1942 tarih ve Esas 4/38, Karar 22 sayılı bir genel kurul kararında açıkca "evli olan bir kadının evine sanığı alması zina suçunun vukuuna katî delil değildir" demektedir. Filhakika bir erkeğin evli bir kadının evinde bulunması, bu kadınla bu erkeğin zina suçunu irtikâp "etmiş", yâni cinsi "münasebette bulunmuş" olduklarının "katî" ve hattâ "kuvvetli" bir emaresi dahi değil, sadece, zina suçunu irtikâp "edebileceklerinin" veya "etmiş olabileceklerinin" katî ve hatta kuvvetli dahi olmayan bir emaresidir.

Halbuki hiç bir kimseye bir suç (bu suç ne kadar vahim olursa olsun) irtikâp "edebileceği" (bu husus ne kadar aşikâr olursa olsun) veya "irtikâp etmiş olabileceği" mülâhazalarıyla ceza verilemeyeceği ceza hukukunun (hiç olmazsa, bizim ceza hukukumuz gibi, kanunsuz suç ve ceza olmaz prensibini muhafaza ve pozitivist fikirlerden mâsum kalmasını bilebilmiş bir ceza hukukunun) temel kaidelerinden biridir.

Kaldıkî burada bahis mevzuu olan suç, yâni zina suçu, şüphe sanığın lehinde yorumlanır kaidesinin büyük bir hasislikle tatbikını gerekli kılacak mahiyette bir suç ta değildir. Ma^lûm olduğu üzere, hemen hemen bütün medenî memleketlerde, karının kocaya sadakatini cezaî bir müeyyide ile temin etmenin ne derece değeri olduğu münakaşa edilmekte, her tarafta zina suçunun hakikaten kanunlarda muhafazasına lüzum olup olmadığı sorulmakta (3) ve bâzı memleketlerde mahkemeler bu suç için sembolik mahkûmiyetlerle iktifa etmektedir. (4) Düşüncemiz yanlış

(1) Trib. Corr. Perpignan, 16 jano. 1902, D. P. 1904, 2.163

(2) Belçika, 10 Mayıs 1937. Ser. Dr. Pen, 1937, s. 653.

(3) Bk. J. Bourgeois, faut-il sanctionner l'adultère, Rev. C sei Crim. 1948, S. 372 - 374, J. Van Parijs Convient-il de maintenir les sanctions des délits d'adultère et d'entretien de concubine dans notre droit pénal s. Rev. Dr. Pen. 1950-51 S. 508-512.

(4) Bk. Rev. Dr. Pen, 1950-51 S. 512.

anlaşılmasın. Zina suçunun kanun da muhafazası icap edip etmiyeceği meselesinin sadece kanun koruyucuyu alâkadar edeceğini, hâkimin vazifesinin kanunun nasıl olması icabedeceğini tâyin etmek değil, kanunu tatbik etmekten ibaret bulunduğunu bir an dahi gözden kaçırmış değiliz. Sadece şunu belirtmek istiyoruz ki bu sonuncu keyfiyet, şüphe sanığın lehinde yorumlanır kaidesini ne ölçüde tatbik etmek icabettiği hususunda hâkim için bir miyâr olabilir. Eğer karının kocaya sadakatının cezaî müeyyidelerle temini mühim addedilemezse, en ufak bir şüphe ve en küçük bir emare mevcut olduğu hallerde dahi, bu sadakati temin zımında cezaî müeyyidelere baş vurmak "istemekte" bize bir tenakuz var gibi gelmektedir.

YAYLA DÂVALARI
VE BİR
HUKUK HEYETİ UMUMİYE KARARI

Yazan : A. Lütü MUSLUOĞLU
Kastamonu Asliye Hukuk Hâkimi

1 — Yurdumuz bir ziraat memleketidir. Ziraatin bir kolu da hayvancılıktır. Hayvancılık bizde mera ve yaylada yaylım suretiyle yapılır. Mandıra ve ahırda hayvan yemleriyle hayvan beslemek yok gibidir. Bu yüzden mera ve yayla meselesi mühim bir mevzudur.

Hayvancılık hususunda ileri olan şehir ve kasabalarımızda yayla ve mera yüzünden bir çok idarî ve adlî anlaşmazlıklara tesadüf edilmektedir. Bunlar mühim bir topluluğu alâkadar ettiğinden çok mühimdir. Buna rağmen toprak mahsullerinin fiyatlarının artması ve ziraatin fennî vasıtalarla geniş bir sahada kolayca yapılması neticesi, vatandaşlara menfaat kaygusu ile ve köy mânevî şahsiyetleri de köye varidat temini gibi düşüncelere mera ve yaylalar sökülerek tarla haline getirilerek hususî mülkiyet içerisine sokulmaktadır. Bu da iki köy arasında mevcut olan anlaşmazlıklara bir de hususî şahıslarla köy anlaşmazlıklarını doğurmuştur.

Muhterem meslekdaşlarıma arz edeceğim dâva ve heyeti umumiye kararı bu hususda müphem bir hususu halleder mahiyettedir.

2 — Dâva: Dâvacı Halife kuyucağı köyü hududu içerisinde bulunan Üçpınar yaylası diye mâruf tarlayı köy sandığı yararına 150 senedenberi tasarruf ettiklerinden bu yerin köy mânevî şahsiyeti nâmma tapuya tesiline karar verilmesi talebinden ibarettir.

Dâva hasımsız açılmışken komşu Başköy dâvaya müdahale etmiştir. Böylece dâva kısmen hasımlı olarak tetkik edilerek neticelendirilmiştir.

443

Müdahil dâvalı: Müddeabih yerin, köylerinin sınırı içinde olduğunu, etrafı ormanla çevrili, ormanın tabii boşluklarından bulunduğunu, dâvacı köyün iki saatlik mesafede olup bu yerden her zaman kendi köylerinin istifade ettiğini, dâvacı köy adına bir tahsis olmadığından dâvanın reddini istemiştir.

Dâvacı taraf dâvanın her safhasında müddeabih yerin yayla olduğunu kabulle tarla olarak kullandıklarını kabul etmiş, ellerinde bulunan vesikalarının buranın kendilerine ait olduğunu ispat eder mahiyette bulunduğunu iddia etmişlerdir.

3 — Yayla bir veya birkaç köy veya kasabanın ahalisinin yazın hayvanlarıyla birlikte çıkararak sıcaklarda yazı geçirmek ve hayvanlarını raiyetmek (otlatmak) vesair surette istifade etmek üzere minelkadim mahsus olan mürtefi yerlerdir (1).

Dâvamızda müddeabih yer mürtefi yerdir. Toprak yapısı mera ve yaylaklığa elverişli ve gerek insanların ve gerekse hayvanların istifadesi için suyu vardır.

4 — Yayla dâvalarında tahkik usulü :

a) Yayla dâvalarında dâvacı ve dâvalı köy sınırlamalarının celbi:

Yaylalar köy kanununun üçüncü ve dördüncü maddesinde tanzim edilmiştir. Sınırlamalara işaret edilir.

b) Yaylaların hak iddia eden köy mânevî şahsiyeti adına müsecel olup olmadığının tahkiki :

Yaylanın târifinde görüldüğü üzere minelkadim mahsus - tahsis edilmiş - olacak. Bu hal mülga arazi kanununun 101 inci maddesine göre Devlet tarafından bir veya birkaç köyün istifadesine tahsis edilerek Defterhaneyi âmirede tescil edilmiş olması lâzım geldiği şart koşulmuş-

(1) Cevat Abdürrahim Gücün : Nazari ve ameli hukuk dâvaları : Gayrimenkuller, sh: 237.

tur. Bugün bu resmî daireyi Tapu sicil muhafızlıkları ve Tapu Kadastro Umum Müdürlüğü temsil etmektedir (2).

c) Ormandan sayılıp sayılmıyacağı hususunun mahalli orman işletme müdürlüğü veya Ziraat Vekâletinden tahkiki : Orman Kanununun (5) inci maddesine göre ormanların hudutları ve yayla ve mera ile münasebetleri ve hudutları orman tahdit komisyonlarınca tahdit edilmiştir (3). Tahdit komisyonları kararı kesinleştikten sonra artık yapılan tesbite itiraz edilemeyeceğinden böyle bir tesbit olup olmadığının ve orman sayılıp sayılmıyacağının tetkiki lâzımdır.

ç) Bilirkişi tetkikatı ve keşif :

Yaylaların ormanla münasebeti, toprak yapısının tâyini bakımından mahallinde tetkikat yapılması ve krokisinin çizilmesi icap eder. Bu halde bilirkişilerin dâvacı ve dâvalı köy halkından olmamasına dikkat etmelidir. (Köye ait mer'â iddialarında aynı köy halkı tarafsız olamayacaklarından bilirkişilerin başka köy halkından seçilmesi gerekir) (4).

d) Kadimdenberi tasarrufun isbatı lâzımdır :

Bu hususta dinlenecek şahitlerin intihabında ve dinlenmesinde dikkatli olunmalıdır. Bilirkişiler hakkındaki aynı köyden olmamak şartı ve kadim tasarrufu bilebilecek yaşda olup olmadığı ve ne zamandanberi o civarda oturduğu hususu mühimdir. Bugün değerini kaybeden şahit beyyinesine fazla güvenmemek lâzımdır.

(2) Arazi Kanununun bu hususa aî 101 inci maddesi :

Defterhaneî âmirede mukayyet olup bir karye (köy) ahalisine müstakillen veya hut üç beş karye ahalisine müstereken minelkadim (eski-denberi) mahsus olan yaylak ve kışlağın otundan ve sugundan yalnız kendilerine mahsus olan karyeler ahalisi intifa eyleyip ecanibi (başkalarını) bulunan diğer kura (köyer) ahalisi inşifa edemez.

(3) M. Akif Erantı : Ormancının elkitabı Sh: 13 ve 14.

(4) V. H. D. nin 30/11/1950 gün, 4846/4249 sayılı kararı; İleri Hukuk Dergisi, Eylül 1951. Sh: 1267.

4511

5 — Dâvadaki tahkik edilen hususlar :

Tetkik ettiğimiz dâvada; müddeabih mahal, ne mahalli tapu sicil muhafızlığında ne de Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünde kaydı yoktur. Orman içerisinde bulunan tabii açıklıklardan olduğu şahitlerin beyanlarına ve keşifte dinlenen bilirkişilerin mütalâasına ve yapılan tatbikata göre dâvalı köyün sınırları içerisinde dir. Dâvacı köy 2 - 5 saatlik bir mesafede olduğundan üç sene öncesine kadar boş durduğu, üç senedir dâvacı köyün kısmen sökerek tarla haline getirdiği, ondan önce bahar sonu dâvacı köyün, hayvanlarını iki ay kadar yaylaya çıkararak çayırılattıkları, her tarafın orman olduğu ve mübrez şahıslara ait temessük senetleri tasdiksiz bulunduğu ve resmî kayıtlara intikal ettirilmediği görülmüş ve isbat edilmiştir.

6 — Hüküm ve mücib sebepleri :

Tarafların iddia ve defilerine, tetkik edilen delillere göre müddeabih yerin dâvalı köyün sınırı içinde olduğu, Halife kuyucağı yaylası diye mâruf olduğu, 15 - 20 sene öncesinde ekildiği, sonraları terk edilerek üç sene öncesine kadar boş durduğu, üç senedir dâvacı köyün ektiği, dâvacı köyün buraya 2-3 saatlik mesafede olduğu, dâvalı köyün yakın olduğundan her zaman hayvanlarını otlattığı, dâvacı köyün yalnız bahar sonu hayvanlarını yaylaya çıkarıp bir buçuk iki ay otlattıkları, bu yerin Halife köyü adına tapuda hukuken muteber bir kaydı olmadığı, şahıslar adına mevcut kayıtlar tasdiksiz olup 20 seneden fazla bir zamandanberi zilyetliğin inkitaya uğradığı sabit görülmüştür.

Dâva, tescil dâvasıdır. Müddeabih yerin dâvaya tekâddüm eden sene içerisinde ekilmesi, asıl maksada göre yayla ve mer'a olarak kullanılmasına, çayırılama zamanında dâvacı köy tarafından yayla olarak kullanılmasına göre bu vasfının ziyamı mucip olmaz. Son zamanlarda toprak mahsullerindeki fiat artması dolayısıyla hakiki gayesinden uzaklaşarak tarla haline ifrağ ve hususî mülkiyet arasına sökmek istenmektedir. •

Mahkemece müddeabih mahal yayla olduğu kabul edilerek :

a) Mülga Arazi Kanununun 101 inci maddesine göre yaylaların defterhaneî âmirede kayıtlı olması icabedip kayıt mevcut olmadığından (5),

b) Türk Kanunu Medenisinin 911 inci maddesine göre tapuda kayıtlı yapılabilecek gayrimenkuller arazi olup yaylaların tescil edileceğine dair bir hüküm olmadığı,

c) 2644. sayılı tapu kanununun 25. inci maddesine göre köy orta malı olan mer'a ve yaylaların tescili, alım satımı hakkında hususi hükümler konacağı bildirildiğinden dâvanın Medenî Kanun hükümleri dairesinde tetkikına imkân bulunmadığından,

d) 5602. sayılı Tapulama kanununun 14 üncü maddesine göre köylerde âmme ihtiyacına muhassas gayrimenkul malların tapulama komisyonlarınca tesbit edileceği ve özel mülkiyete konu olamayacağı cihetle hâlen Kastamonu'da tapulama komisyonu olmadığından dâvacı köy adına tesbit edilmediği,

e) Hususî kanun çıkarılmadığına göre 442 sayılı Köy Kanununun 6 ncı maddesine gitmek icabettiği, ve başka köyün sınırları içerisindeki yaylaların başka bir köye tahsisi idarî mercilere ait olduğu ve tahsisin defteri mahsusa kayıt edileceği,

Mucip sebepleriyle yaylalar köylerin hususî mülkiyetlerine dâhil olmayıp umumî mallarından olduğu ve umumî malların tescilini emreden kanunî bir hüküm bulunmadığı gibi Köy Kanununun yaylaların tesbit ve tesciline dair koyduğu hükümler âmme hukukuna mütaallik bulunduğ ve adalet mahkemelerinin uygulayacağı hükümler olmadığı adalet mahkemelerinin uygulayacağı hükümlere olmadığı tesbit ve tesyaylaların tesbit ve tescili idarî mercileri ait olduğundan dâvanın vazife yönünden reddine 7/6/1954 tarihinde karar verildi.

Dâvacı köy tarafından vâkı temyiz üzerine hüküm Temyiz Mahkemesi Yedinci Hukuk Dairesince tasdik edilmiştir.

(5) M. Zerrin Akgün : S. G. E. Sh: 30.

Bir yerin yaylak olarak kabul edilebilmesi için tapuda kaydı bulunması veya o kuvvete bir vesikaya dayanması lâzımdır.

453

7 — VII. H. D. Esas : 7680 — Karar 2752, 14/3/1955 (6) günlü kararı :

Tescili istenen yer yayla ve ormanlık olduğu, mahallinde yapılan keşif zabıt varakasına göre zilyetlikle iktisab edilemeyeceği gibi tescilde tâbi olmadığından hükmün tasdikına karar verilmiştir.

Daire kararı emsâl kararı mahiyetindedir. Yayla dâvalarında ormanla münasebetin tahkikının dâvanın esas rüknü olduğu ve yaylaların tescile tâbi olmadığı takarrür etmiştir.

Dâvacılar tashihi karar yoluna gitmiş ve aynı daire tasdik kararından dönerek hükmü bozmuştur.

8 — VII. H. D. Esas : 6829 — Karar : 6757, 17/6/1955 (6) günlü kararı :

Dâvacı köyün dâvayı hasımsız açtığına, Medenî Kanunun 639 uncu maddesine müstenit tescil talebinden ibaret olduğuna, dâvacı köyün nizalı yeri iktisap zamanaşımı sürseini aşan müddettenberi tarla halide ve köy namına kullandığı iddia edildiği ve ileri sürülen vakıaların sübutu halinde tescile karar vermek adliye mahkemelerinin vazifesi cümlesinden bulunduğu cihetle dâvaya bakmak, dâvalı yerin evsafı ve zilyetlikle iktisaba müsait yerlerden olup olmadığının ve dâvacı köy tarafından o şekilde iktisap edilmiş bulunup bulunmadığının, Medenî Kanunun 639 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı şartların dâvacı köy lehine tahakkuk edip etmediğinin araştırılmak ve sonu dairesinde karar verilmek gerekirken vazifesizlik kararı verilmesi yolsuzdur.

Bu bozma kararına karşı mahkemece 3/10/1955 gün, 666/667 sayılı hükmüyle eski kararda ısrar edilmiştir.

9 — İsrar kararının mucip sebepleri (*) :

a) Mevcut delillere göre müddeabihin asıl maksadı kullunılışı mer'a ve yaylak olduğu, tarla olmadığı, iki ay çayırлатma zamanında hay-

(6) Bu temiz kararları neşredilmemiştir.

(*) Mucip sebepler izah edilirken karar sakından ayrılarak yazı tekniğine uydurulmuştur.

454

van otlatıldığı, kültür arazisi olmadığı, belli bir vahdet arzetmediğinden Medenî kanunun 911 inci maddesinde sayılan hükmen ve diğer iktisab yollarıyla tescili mümkün gayrimenkul mallardan değildir. Ahiren neşredilen 2644 sayılı tapu kanununun 25 inci maddesine göre köy orta malı olan mer'a ve yaylaların tescili Medenî kanunun hükümlerinden çıkarılmıştır. Medenî kanunun 911 inci maddesinde tescili icap eden arazi mücerret bir toprak yüzü olmayıp ziraata elverişli, devamlı bir surette kültür arazisi olarak kullanılması lâzım geldiği, yaylak olarak kullanılan yerin bir kısmının bugünkü imkânlar ve hayat şartları icabı dâvaya tekaddüm eden sene içinde sürülmesi ve kiraya verilmesi hukukî durumu değiştirmez. Tescil için vahdet arzetmesi icap eder (7);

b) Orman idaresinin yaptığı tahkikata göre müddeabih yer orman içersinde bulunan, alan tâbir olunan yerlerdendir. Yayla ve mer'a olarak kullanılmaktadır. Deliller de bu merkezde olup âmmenin istifadesine tahsis edildiğinden Medenî kanunun 912 nci maddesine göre tescille tâbi olmayıp ancak tesbit edilebilir. Bu yerler parasız olarak herkesin istifadesine tahsis edilen mallardan olup âmme zabıtasının nasıl yapılacağı, halkın ne suretle faideleneceği idarî kanunlarla tanzim olunur (8).

c) Böylece umumun menfaatına ait olan mer'a ve yaylalar köy kanunu hükümlerine göre köy hükmi şahsiyetlerine bırakılmış ve kullanılış şekli Köy Kanuniyle tanzim edilmiştir. Bu yerlerde işgal ve ihraz, mülkiyet hakkı bahşetmez (9).

Köyde mevcut mera ve yayla, ondan istifade eden köy halkının umumî menfaatına tahsis edilmiş ve köy hükmi şahsiyetine ait gayrı

(7) Prof. A. Homberger : Zilyedlik ve tapu sicilli : Sh: 189.

(8) Prof. M. Reşit Belgesay : Aynı haklar, Sh: 70.

(9) Cevat Abdürrahim Gücün : S. G. E. Sh: 98.

M. Zerrin Akgün : S. G. E. Sh: 52. not 9. (Zilyedlik köy halkına tescil ve temellük hakkı vermez).

menkullerin tedavül kabiliyeti olmadığından bu yerlerin tapuya tescili de mevzuubahis olmaz (10).

İdari bir kararla işbu gayrimenkuller âmmeye emlakî meyanından çıkarılmadıkça Medenî kanunun 639 uncu maddesinde yazılı sebeplerden dolayı iktisap olunamaz.

Tapuya ancak üzerinde ferdi mülkiyet bulunan gayrimenkuller tescil olunabilir (11).

d) Müddeabih yer dâvacı köye iki saat mesafede, başka köyün sınırı içindedir. Etrafı ormanla çevrilidir. tamamen yayla vasfındadır.

Her iki köy tarafından mera olarak kullanılıp, defterhanei âmirede ve tapuda kaydı yoktur. Bu yerlerin ihya suretiyle, tarlaya kalbi suretile tapuya tescili caiz değildir. Bu yerin vakit vakit sürülmesi, onun yaylalık vasfını değiştiremez. Bundan istifade edenlerin, bilcümle ahalinin rıza ve muvafakati ile ziraat ve hirasat yapılabilir (12).

e) 2644 sayılı Tapu kanununun 25 inci maddesine göre köyün orta malı olan mer'a ve yaylaların tescili, alım ve satımı hakkında hususî hüküm kocağı bildirildiği halde bu güne kadar böyle bir hüküm konulmamıştır. Ahiren neşredilen 5602 sayılı Tapulama kanununun 14 üncü maddesine göre köyün âmmeye ihtiyacına muhasseas gayrimenkul mallarının tapulama komisyonları tarafından tesbit edileceği, hususî mülkiyete konu olamayacağı açıkça bildirilmiştir. Bugün halen müddeabih yer tapulama komisyonunca tesbit edilmediğinden ve mukaddem şekli muamele yapılmadığından tesbit mahiyetinde tescil kararı verilmesi mümkün değildir.

(10) Prof. H. Veldet Velidedeoğlu ve Galip Esmer : Tapu sicilli ve gayrimenkul tasarrufları, Sh: 103. ve Tapu Kadastro U. Müdürlüğünün 28/7/1940 gün, 141-59 : 1020 sayılı tamimi.

(11) Prof. M. Raşit Beygesay: S. G. E. S. 44.

(12) M. Zerrin Akgün : Z. G. E. Sh: 31, H. H. U. Esas: 8 Karar: 70. 14/11/1945 tarihli ve I. H. D. Esas : Karar : 2190 sayılı 24/12/1949 günlü kararları.

456

f) 4753. Sayılı Çiftiyi topraklandırma kanununu tâdil eden 5618 sayılı kanunla eklenen 6 ncı maddeye göre köy halkının münferiden veya müştereken faidelenmelerine terk olunan yaylaklar hususî mülkiyete konu olamayacaktır (15). Aynı kanuna ek üçüncü maddeye göre tahdit yapılcıya kadar yaylalar eskisi gibi tasarruf edilecektir.

g) Köy kanununun 5 üncü maddesi tescilin şeklinden ve 4 üncü maddenin 6 ve 7 nci bentleri yaylalardan bahsetmektedir. Yaylalar köyün orta malı olup ya köyün sınırları içerisinde, yahut dışında başka köyün sınırı içindedir. Her iki halde de köy ihtiyar meclisi tarafından sınırları çizilip nahiye müdürüne ve oradan vilâyete gönderilerek tapuca defteri mahsusuna işlenir. 5 inci maddeye göre ihtilâf vukuunda anlaşmazlığı vilâyet idare heyeti haledir. 6 ncı maddeye göre yaylak hangi köyün sınırı içerisinde ise o köyün orta malıdır. İstifade eden köylüler yine istifade edebilirler. Yalnız mülkiyet iddiasında bulunamaz. Temyiz Mahkemesi Birinci Hukuk dairesinin 24/12/1949 tarih, 2190 sayılı kararında da açıklandığı üzere başka köyün sınırı içerisinde diğer köyün müstakil yayla ve merası olamaz.

Mahkemece mutahakkik ve sabit görülen durum ve vasfı, delillerin serbest takdir hakkı karşısında, kanunî hükümlere, mahkeme içtihatlarına, doktrine göre dâva vazife dışında ve bozma kararı zati hadiseye göre yerinde olmadığından gösterilen mücip sebeblerle eski kararda ısrar edilerek dâvanın vazife yönünden reddine karar verilmiştir.

Dâvacı köyün bu kararı da temyiz etmesi üzerine Temyiz Mahkemesi Hukuk Heyeti umumiyesi 25/11/1955 tarih, 7/85/86 sayılı kararı ile ısrar kararını tasdik etmiştir.

10 — H. H. U. Esas : 7/85 — Karar : 86, 25/11/1955 sayılı karar (14) :

Mahkemece yapılan inceleme neticesinde tescili istenilen yerin yayla olduğu anlaşılmış ve yaylaların tescili bahsinde Medenî Kanunda ve Tapu Kanununda bir hüküm mevcut olmadığı gibi bu kabil yerlerin bir

(13) M. Zerrin Akgün : S. G. E. Sh: 12.

(14) Karar neşredilmemiştir.

USA

müddet sürülmüş olması yayla vasfının ziyamı mucip hallerden mâdut bulunmamış olmasına göre vârit olmayan temyiz iddialarının reddi ile neticesi bakımından usul ve kanuna uygun bulunan ısrar kararının tasdikına ekseriyetle karar verildi.

Muhterem hukuk heyetinin yukarıya yazılan kararı bir müşkülü halletmiş bir açığı kapatmıştır. Karara göre:

a) Yalalar tescile tâbi değildir;

b) Yaylanın bir müddet sürülmüş olması yayla vasfının ziyamı mucip değildir.

Mahkemenin ısrar kararı netice bakımından tasdik edilmiştir. Bundan anladığımıza göre : Mehkeme dâvayı vazife yönünden değil, kanunen mesmu olmadığından reddi lâzımdır. Dâva her bakımdan redde makrun olduğundan karar tasdik edilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere heyeti umumiye kararı emsâl kararlar arasına geçecek kudrettedir.

İzah edilen dâvada bir usuli mesele de haledilmiştir :

Dâvada bozmadan sonra dâvacı köyün eski vekili ile birlikte yeni bir vekil girmiş ve vekâletnamesini bilâhare ibraz edeceğini bildirmiştir. Mahkeme taraflar temsil edildiğinden, ikinci vekilin vekâletnamesinin ibrazını beklemeden ısrarla dâvayı neticelendirmiştir. Bu hal kararda gösterilmemiş olmasına göre temsil edilen tarafların ikinci vekillerinin vekâletnamesinin ibrazını beklemeğe lüzum yoktur.

Dâva böylece neticelendikten sonra başka sebeple dâva açılabilir mi? Bu husus meslekdaşların tetkikînâ bırakılmıştır.

BİR İÇTİHAT DOLAYISIYLA T. C.K. NUN 430/2 VE
416/3. MADDELERİ HAKKINDA BİR TETKİK.

Yazan : Necmeddin EMRE
Karacabey'de Avukat

Temyiz 5. Ceza Dairesi 16/9/955 tarihli bir kararında Rızaen kız kaçırma ve alakoyma ile beraber bulunan rızaen ırza geçme fiilinin bir suç teşkil ettiğini ve T. C. K. nun 416/3. maddesinin yalnız kaçırma olayı haricindeki müstakil cinsi münasebetlere tatbik edebileceğini içtihat etmiş bulunmaktadır. Adıgeçen Temyiz Dairesinin Bahis mevzuu kararı şudur:

Reşit olmıyan Aliye Sarı'yı kendi rızasıyla kaçırıp yanında alakoyduğu bilmuhakeme sabit olan maznun Orhan Çakmağın fiiline uyan T. C. K. nun 430/2 ve 59. maddeleri gereğince 5 ay hapsine, 200 lira mânevî tazminatla mahkûmiyetine, adı gecenin kaçırma fiili haricinde cinsi münasebette bulunduğu tesbit edilemediğinden 416. maddenin son fıkrasının tatbikına mahal olmadığına dair Karacabey Asliye Ceza Mahkemesinden verilen 5/4/955 tarih ve 955/33-51 sayılı hükmün müddeti içinde temyizden tetkiki müdahil tarafından istenilmekle icabı müzakere ve aşağıdaki karar ittihaz olundu :

Toplanan delillere ve yapılan tahkikata göre müdahilin vârit olmıyan itirazlarının reddi ile hükmün tebliğname gibi tasdıkına 16/9/955 tarihinde ittifakla karar verildi.

T. 5. C. D. E. 4051. K. 3483. 16/9/955 T.

Temyiz dairesinin bu ilâmıyla tasdik edilen mahallî mahkemenin kararı ise şudur:

Maznunun, ötedenberi tanışmalarının bir neticesi olarak mağdureyi rıza ve muvafakati ile ve şehvet hissi ve evlenme maksadıyla kaçırdığı ve yanında alakoyduğu ve bu alakoyma sırasında cinsi münasebette bu-

lundukları anlaşılmış ve buna vicdani kanatta getirilmiş olduğundan maznunun hareketine uyan T. C. K. nun 430/2. maddesi gereğince 6 ay müddetle hapsine ve mağdurenin başkası ile evlenmiş olması maznun hakkında takdiri tahfif sebebi kabul edilerek 59. maddenin tatbiki ile maznunun 5 ay müddetle hapsine ve 200 lira mânevî tazminatla mahkûmiyetine ve maznunun mağdure ile cinsî münasebette bulunduğu anlaşılmadığından 435. maddenin tatbikına mahal olmadığına ve kız kaçırma olayı sırasında vukubulan cinsî münasebet 435. maddenin tatbik edilmemesi neticesi kaçırma olayının unsurlarından olduğu cihetle cinsî münasebette bulunmaktan ayrıca ceza tâyin edilmeyip, 416. maddenin son fıkrasının ancak kaçırma ve alakoyma haricinde vukubulan cinsî münasebetlere tatbiki gerekmiş olduğundan 416/3. ün tatbikına mahal olmadığına temyiz yolu açık olmak üzere karar verildi.

Karacabey Asliye Ceza Mahkemesinin E 955/33. K. 955/51 5/4/955T.

Görülmektedir ki Temyiz 5. Ceza Dairesi bu içtihamı ile şimdiye kadar müstakar bulunan içtihatlarla zıt bir içtihat tesisi yoluna girmiş bulunmaktadır. Şimdiye kadar mevcut içtihatlardan bazıları, ezcümle:

Zorla kaçırıp zorla ırza geçerek kızlık bozma suçundan 431. ve 430 maddelerle verilmiş olan cezaların 3038 No. lu kanunla değişen mahiyetleri ve ikiye ayrılmalari itibarıyla ırza geçmekten ceza tahdit ve tertip edilirken 414. veya 416. maddelerle verilen cezaların tahakkuk edecek esbabı müşeddide nazara alınmak suretiyle 414/2 ve 417 veya 418. maddelerle artırılması lâzımgelseğine çoğunlukla karar verildi.

TEV. İÇ. GN. K. lunun 9 No. lu ve 25/2/938 günlü kararı.

Zorla kaçırmak ve ırza geçmek ayrı ayrı müstakil suçlar olup T. C. K. nun 430/1, 416/1, 417. maddeleri gereğince mahkûmiyete dair verilen karar kanuna uygundur.

Y. C. GN. K. lunun E. 126/9, K. 2, T. 3/1/949.

Zorla kaçırmak ve ırza geçmek ayrı ayrı birer müstakil suçtur.

Y. C. GN. K. lunun E. 126/9, K. 2, 3/1/949

Kaçırmak suçunda şehvet hissi veya evlenme maksadı suçun bir unsuru olduğu ve kaçırılan kimsenin 8. babın birinci faslında yazılı eş-

kal ve anasır dairesinde ırzına geçildiği takdirde bu fiil kaçırmaktan ayrı ve müstakil bir suç teşkil edip kanunen ayrı vasıfları ihtiva eden bu suçların müşterek unsurlarından biri olan şehvet hissine müsteniden bir suç addi yolsuzdur.

Y. 1. C. D. E. 271, K. 289 T. 5/2/944.

KARARIN TAHLİL VE TENKİDİ : Mevzuumuz onbeş yaşını doldurupta reşit olmayan kimselerin rızasıyla kaçırılıp veya alakonulup yine rızasıyla cinsî münasebette bulunma fiilinde 450/2 ve 416/3. maddelerin tatbikını icabettirir iki suç mu yoksa yalnız 430/2 nin tatbikını icabettirir bir suç mu mevcut olduğudur. Mahallî mahkeme bahsi geçen kararında cinsî münasebetin 433. maddenin tatbik edilmemesi sebebiyle alakoymanın unsurlarından olduğunu ileri sürmüş ve kararını bu gerekçeye istinat ettirmiştir. Mahkemenin noktai nazarına göre cinsî münasebet vukubulmamış olsaydı ceza tenzil edilecekti. Bu suretle cinsî münasebetin vukuu cezanın tenziline mâni olmak şeklinde tecrim edilmiş ve cezasız kalmamış ve binaenaleyh cinsî münasebet hâdisede alakoyma suçunun bir unsuru haline gelmiştir. Kanaatımızca mahkeme bu noktai nazarın da unsurla kanunî hafifletici sebebi karıştırmıştır. Unsur öyle bir şeydir ki bulunmaması bahis mevzuu suçu da ortadan kaldırır. Cinsî münasebetin kaçırma veya alakoyma suçunun unsuru olabilmesei için adı geçen suçların cinsî münasebet olmadıkça teşekkül etmemesi iktiza eder. Halbuki bu suçların teşekkülü herhangi bir şehvî fiilin bulunmasına bağlı değildir. Bu hususu bizatihi 433. maddenin mevcudiyeti göstermektedir. Aksi takdirde 433. maddenin mânası ve sebebi kalmazdı. 433. madde (Yukarıki maddelerde yazılı cürümlerden biri maahaza evlenmek maksadiyle işlenmiş ve bir gûna tecavüz vukubulmamış ise fail hakkında tâyin olunacak ceza üçte birden yarıya kadar indirilir) demektedir. Bu sebeple cinsî münasebet vâkı olmamakla beraber fiil maahaza evlenmek maksadiyle işlenmiş olmasa 433. madde yine tatbik edilemeyecektir. Farzedelim ki cinsî münasebet vâkı olmuş, fakat fiil evlenmek maksadiyle işlenmemiştir. Bu halde cinsî münasebet mahkemenin görüşüne göre tamamen cezasız kalmaktadır.

450/2. maddenin metni şöyledir: (Eğer reşit olmıyan kimse, cebir ve şiddet veya tehdit veya hile olmaksızın kendi rızası ile şehvet hissi veya evlenme maksadıyla kaçırılmış veya bir yerde alakonulmuş ise ceza altı aydan üç seneye kadar hapistir.) Şu halde bu fıkranın unsurları.

- 1 — Suç kurbanının kaçırılması veya alakonulması
- 2 — Bu fiillerin mağdurun rızası ile ve cebir, şiddet, tehdit ve hile olmaksızın tahakkuk eylemesi
- 5 — Failde şehvet hissinin veya evlenme maksadının bulunması
- 4 — Suç kurbanının reşit olmaması
- 5 — Temyiz Ceza Umumî Heyetinin E. 187, K. 96, 15/3/959 tarihli içtihadı ile teessüs etmiş müstakar içtihatlarla göre ebeveyn veya vasilere muvafakatı olmamasıdır.

Bu sebeple suçun unsurları arasında ırza geçme fiili bulunmamaktadır.

6125 sayılı kanunla 416. maddeye ilâve olunan üçüncü fıkranın metni ise şöyledir: (Reşit olmıyan bir kimse ile rızasıyla cinsî münasebette bulunanlar fiil daha ağır cezayı müstelzim bulunmadığı takdirde altı aydan üç seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır.) Şu halde bu fıkranın unsurları:

- 1 — Suç kurbanının reşit olmaması
- 2 — Suç kurbanının rızasıyla cinsî münasebette bulunulmuş olması.
- 3 — Fiilin daha ağır cezayı müstelzim olmamasıdır.

Bu suretle kanun vâzının reşit olmıyan kimselerle rızasıyla dahi olsa, mücerret cinsî münasebeti cezalandırmak maksadı güttüğü aşikârdır. Görüldüğü veçhile 450/2. madde ile 416/3. madde birbirinden tamamen başka fiilleri cezalandırmakta ve suç kurbanının reşit olmamasından başka müşterek bir unsuru da ihtiva etmemektedirler. Tahlil ettiğimiz kararın mevzuunu teşkil eden kaçırma, alakoyma ve aynı zamanda

cinsî münasebette bulunma hâdisi ve suçunda T. C. K. nun yukarda unsurları tâdat edilen iki maddesini ihlâl eden bir fiil değil, ayrı ayrı iki fiil vardır :

- 1 — Kaçırma ve alakoyma fiili
- 2 — Cinsî münasebette bulunma fiili

Bu sebeple T. C. K. nun 79. maddesinde mezkûr : (İşlediği bir fiil ile kanunun muhtelif ahkâmını ihlâl eden kimse o ahkâmdan en şedit cezayı tazammun eden maddeye göre cezalandırılır) kaidesi, mahsus tâbiriyle fikrî içtima hali hâdisemizde bahis mevzuu olmamak lâzımgelir. Her ne kadar faili tahrik eden saik ve cürmî kast bir olup da muhtelif hareketlerle çeşitli maddeler ihlâl edildiğinde dahi 79. maddenin tatbiki müesses içtihatlarla kabul edilmişse de hâdisemizde cürmî kastta vahdet olduğu kabul edilemez ve 416/3. maddedeki fiilin daha ağır cezayı müselzim olmaması kaydı fiil kelimesi ile cinsî münasebet ve ırza geçme kestedildiği cihetle 8. babın 1. faslına mahsus ve maksurdur.

Eğer bahsi geçen fiillerde bir tek suç olduğu faraziyesi kabul edilirse alâkalı maddeler arasında bir sıra insicamsızlık ve ittiratsızlık hâsıl olacaktır ve bu bilhassa kendini müşeddît sebeplerin inzımanı halinde gösterecektir. Meselâ farzettığımız şu birkaç tane hâdiseye göz atarak; mücerret reşit olmıyan kimse ile rızasıyla cinsî münasebette bulunan bir kimse 416/3. maddenin tatbikiyle 6 ay hapis cezası ile cezalanacağı halde, yine reşit olmıyan bir kimseyi rızasıyla kaçırıp yanında alakoyan ve rızasıyla cinsî münasebette bulunan kimse de 430/2. maddenin tatbikiyle yine 6 ay hapis cezası ile tecziye edilecektir. Daha ağır ve izahı güç bir vaziyet, eğer fail mücerret ırza geçmiş ve bu bir mayubiyeti mucip olmuşsa 416/3 ve 418. maddelerin tatbikiyle 9 ay hapis cezası ile tecrim olunacağı halde, eğer fail kaçırıp veya alakoyup ırza geçmiş ve bu bir mayubiyeti mucip olmuşsa 430/2. maddenin tatbikiyle yalnız 6 ay hapis cezasıyla cezalandırılacaktır.

Netice olarak, reşit olmıyan kimselerin rızaları ile kaçırma veya alıkonulma fiilleriyle birlikte yine rızalarıyla ırza geçme fiillerinde iki müstakil suç bulunduğu kabul olunup 430/2. ve 416/3. maddelerin ve

müşeddit veya muhaffif sebeplerin mevcudiyeti halinde alâkalı maddelerle birlikte tatbiki doğru, kanun maddelerinin metnine uygun, kanun vâzının maksadına uygun ve keza memleketimizde fazlaca işlenen bu suçların önlenmesi gayesine uygun olacağı kanaatindeyiz.

YENİ ESERLER

Yazan : Kâzım DERELİ

Muin M. KÜLEY - Bülent ULUKUT : Medenî Kanun-
da ve Tatbikatta Arsa Üzerine İnşaat Hükümleri. İstanbul
Bilgi Basımevi ve Yayınevi : 1955, Sahife : 110, Fiyatı :
5 Lira.

İstanbul Avukatlarından Muin M. Küley ve Bülent Ulukut tarafın-
dan hazırlanan ve Medenî Kanunumuzun 648 ilâ. 655 inci maddeleri
üzerindeki çalışmalarına ait olup İstanbul Barosu Dergisinde muhtelif
zamanlarda makale olarak yayınlanan etüdleri bu kere toplanmış, eksik-
leri tamamlanmış ve kitap halinde neşrolunmuştur.

Yurdumuzda ehemmiyeti pek fazla olan bu mevzu, eserde daha zi-
yade teknik bakımdan tetkik olunmuş ve tatbikatçılara bu konudaki ça-
lışmalarında pratik istifade temini düşünülmüştür. Eserde nazarı malû-
mata pratik faydaları nisbetinde alâka gösterilmiş, metinde kısmen
istifade olunan konuya ait 200 zü mütecaviz mahkeme içtihatlarının,
muhtelif neşir vasıtalarımızdaki yerlerine de metin altında ayrıca işaret
edilmiştir.

Eserin Giriş Bölümünde de belirtildiği üzeri memleketimizde Bi-
rinci Dünya harbinden sonra beliren mesken buhranı, İkinci Dünya Har-
bini mütaakıp had bir şekil almış, büyük şehirlerimizde bir çok kimseler,
bâzı zaruretlerle hazine, belediye, evkafa ait boş arazide; bâzıları da sa-
hibinin gözünden uzak hususî arsalarda kaçak inşaata teşebbüs etmiş
ve bunda muvaffak olmuşlar "Gece Kondu" umumî ismi altında anılan
bu nevi inşaat bâzı mıntikalarda mahalleler vücuda getirecek kadar
kesif olmuş ve yapılan mukadderat hukukî bir mesele teşkil etmiştir.

Bu mühim meseleyi tam bir surette ele alan ve izah eden eserin
muhtevası 5 kısma ayrılmıştır.

Birinci Bölümde: Gasben İnşaat ve Garsiyat;

İkinci Bölümde: Tecavüz eden İnşaat;

Üçüncü Bölümde: İnşaat Hakkı;

Dördüncü Bölümde : Mecralar;

Beşinci Bölümde Menkul inşaat hakkında geniş bilgi bulunmaktadır.

Eserin sonuna faydalanılan eserler ve Fihrist konulmuştur.

Eser; Müellifin İstanbul - Cağaloğlu Türkocağı Cad. No. 7 deki adresinden istenebilecektir.

Avukat Âkif ERANIL - Hayri KULOĞLU : Kira Hukuku.

Ankara: 11956, Fiatı: 750 Kuruş

Kiracı ve kiralayan sıfatıyla hakikî ve hükmi her şahsı çok yakından alâkadar eden ve gündelik hayatımızda sık sık karşılaşılan mevzulardan birisi de hiç şüphesiz gayrimenkullerin icarı keyfiyetidir.

Borçlar hukukumuzun en çok tatbik gören bu sahası için, İkinci Dünya savaşından beri Hükümetimiz icabeden hassasiyeti göstermiş ve Millî Korunma kanunu hükümleri meyanında gayrimenkul icarı hususları da derpiş edilmiş idi.

Zaruret ve ihtiyaçların mütemadi şekilde artması ve Millî Korunma kanununun kiralara mütaallik hükümleri ve tadilatının kıyafatsızlığı karşısında Büyük Millet Meclisince 18/5/955 tarihinde kabul ve 27/5/955 tarihinde neşir ile mer'iyete konulmuş olan 6570 sayılı gayrimenkul kiralari hakkındaki kanun yer almış bulunmaktadır.

Kitapta, müelliflerin kısa bir önsözünü müteakip 6570 sayılı gayrimenkul kiralari hakkındaki kanunun her maddesi metni altında alâkalı izahat ve misaller verilmekte ve ayrıca kanunun 7 inci maddesi müstakil başlıklarla ele alınarak sırasile:

Maddenin A. fıkrasında, tahliye taahhüdü üzerine açılacak tahliye dâvalarına;

„ B. fıkrasında, mesken ihtiyacına istinat eden tahliye dâvalarına;

„ C. fıkrasında, bir meslek ve sanat ihtiyacı için açılacak tahliye dâvalarına;

„ Ç. fıkrasında, gayrimenkulün inşa ve imar maksadiyle açılacak tahliye dâvalarına;

„ D. fıkrasında, Medenî Kanuna göre iktisap edilen gayrimenkulün ihtiyaç sebebiyle tahliyesi dâvalarına;

„ E. fıkrasında da, kira bedelinin ödenmesi üzerine açılacak dâvalara ait Temyiz Mahkemesi kararları dercedilmiştir.

Bundan başka iki haklı ihtar sebebine müstenit tahliye dâvalarına, kiralanan gayrimenkulün âhara devri halinde tahliye dâvasına, kira bedelinin alınmaması halinde tahliye dâvasına mütaallik Temyiz kararları ile kira mevzuunda zamanaşımına dair kararlarla kira hukuku ile alâkalı Temyiz mahkemesi içtihadı birleştirme kararları yine ayrı ayrı başlıklar altında kitapta toplanmıştır.

Kitabın son kısımlarında; Borçlar kanununun 8 inci babının 1 inci faslındaki adî icar hükümlerinden 6570 sayılı kanun hükümlerine muhalif bulunmayan maddelerine mütaallik Temyiz içtihatları ile Kiralar hakkında İcra ve iflas hükümlerine dair izahat ve İcra ve İflas kanununun kiralar hakkındaki hususî hükümleri ve kiralanan gayrimenkullerin tahliyesine mütaallik 10 uncu babı hükümlerine ait Temyiz İcra ve İflas Dairesi içtihatları ve bu dairenin kira mevzuuna mütedair kararları bulunmaktadır.

Büyük Millet Meclisi Muvakkat Encümen mazbatası metninden sonra büyük çapta ve 6570 sayılı kanun hükümlerine nzaaran bir gayrimenkulün durumunu ve bu duruma göre kira bedelinin kimler tarafından ve ne suretle taayyün edeceğini ve tahditlerini icmalen gösteren cidden güzel bir tablo eklenmiştir.

467

Kira mevzuu tatbikatında ve kiracılarla mal sahipleri için çok faydalı olan eser;

Ankara'da, Akba, Çankaya ve Berkalp, İstanbul'da Üniversite ve Cihan kitap evlerinden veya Ankara Yenişehir Posta kutusu 1121 numarada müelliflerden tedarik edilebilecektir.

Tatbikatta Yargıtay kararları:

Yıl: 7, Sayı: 82, Fiatı: 75 Krş.

İstanbul Posta Kutusu 588 adresinde her ayın onbeşinde Temyiz Mahkemesini Ticaret - Hukuk - İcra İllâs Dairelerinin seçilmiş kararlarıyla tatbikatta hukukçulara yol göstermek maksadile neşrolunan Derginin 15 Şubat 1956 tarihli sayısında aşağıda özetlerini aldığımız kararlar bulunmaktadır:

Temyiz Mahkemesi Tevhidi İctihat:

"İşçi sigortaları kurumu ile işveren arasındaki sigorta primi ihtilafları hakkında";

Temyiz Mahkemesi Ticaret Dairesinin:

Hamulenin sahibine teslim edilmemesi, müstahdemlerin kusuru, malın muayene ve tesbiti; Antrepo ve ardiyelerde kalan mallar, ardiyecilikte umumî hükümlerin tatbiki Gümrükler Kanunu, Ardiye Ücreti; Senetlerde protesto keşidesinden muafiyet, cirantaya âdemi tedîye protestosu gönderilmemiş olması, hâmilin takip hakkı; Kanundaki müruruzamanın akitle indirilmesi, müruruzamanın geminin limana varma tarihinden hesaplanması, hakkın kötü kullanılması; kanuna aykırı olmıyan şart, iki ihale arasındaki farkın tahsili; Sigortalı malın çalınması, malın bulunduğu yer ve teslim mahalli, almanın iadesi; İki ihale arasındaki fark, Devlet orman işletmelerinin muameleleri, gıyap hükümleri, vazife, hüsnüniyet esaslarının tatbiki; Ticarî mukavele akdinde ara buluculuk, ispatı ve ücretin tahakkuku;

Hukuk ve İcra İflas Dairelerinin :

İrtifak hakkı, tesis ve tescili, inşaat yapılması, tecavüzün men'i; Verasete ilâmın iptali, kayıd tashihi, delil; Haksız fiilin vukuu tarihinden itibaren faiz; Akdın feshini ihbar sebeble tahliye, yeni Malâkin akde muvafakat etmemesi, ihtiyaç tahliye hakkı; "Kiracının ve çocuklarının mecurda gürültü yapması, ihtar tahliye; Vekilin istifası, müvekkile dâvetiye, istifanın muteberiyeti; İcra dairesine istida ile müracaat halleri, üçüncü şahsın mektupla itirazı, müddetin hesabı; Vergi alâcağından dolayı iflâs, tasfiye halindeki şirketin iflâsı; Konkordatonun feshi, feshten evvel iflas talebi hakkındaki kararları...

Askerî Adalet Mecmuası.

Yıl: 1, Sayı: 4, Fiatı: 1 liradır.

Millî Müdafaa Vekâleti tarafından üç ayda bir neşrolunan meslek mecmuasının 1 Mart 1956 tarihli nüshasında bulunan yazılar şunlardır:

TETKİKLER:

Sabri Baran: Askerî Kazada Salâhiyet Meseleleri; Faruk Aldemir: Moral; İskender Dalay: Herbert Spencerin tekâmül nazariyesi, Hukuk ve ahlâk görüşü; Hakkı Erkan! Irz ve iffete tecavüz suçlarında askerî şahısların tâbi oldukları mahkeme; Bahattin Sızıroğlu: İşten kalma müddeti ve istirahat; A. Rıza Hafızoğlu: Askerî kazada hizmet ve şahsî kusur;

NEŞRİYAT; ASKERÎ TEMYİZ MAHKEMESİ KARARLARI; EBEDİYEN AYRILANLAR.

Temyiz Kararları

HUKUK BÖLÜMÜ

I — İhtilâf:

Haricen tanzim edilen gayrimenkul satış senetlerine müsteniden verilmiş olan paranın istirdadı yolu.

II — Hukukî esaslar:

- 1 — Gayrimenkulün haricen alım satımı muteber değildir.
- 2 — Haricen gayrimenkul satış veya satış vaadi hakkındaki senetler, bir akdi tazammun eder.
- 3 — Böyle bir akdin muteber olup olmadığı ve alınan paranın iadesi lâzım gelip gelmiyeceği hususunun tetkiki, mahkemeye aittir. İcra dairesinin vazifesinden hariçtir.
- 4 — Vazifenin tâyininde, dâva ve takip talebinin mahiyeti esastır.
- 5 — Bu gibi hallerde alacağın istenmesi değil, verilen paranın istirdadı ve bunun zımında akdin feshi mevzuubahistir.

III — Netice:

Haricen gayrimenkul satışına veya satış vaadine mütaallik senetler hangi şekilde olursa olsun satış bedelinin istirdadı icra dairesinden talep edilemeyip, mahkemeye ait ve bu gibi taleplerin tetkiki icra dairelerinin vazifesi haricindedir.

Temyiz Tevhidi İçtihat Hukuk Umumî Heyeti

Esas : 18 — Karar : 27

Haricen tanzim edilen gayrimenkul satış senetlerine müsteniden verilmiş olan paranın iadesi için icra dairesine mi, yoksa mahkemeye mi müracaat lâzımgeldiği hususunda Temyiz İcra ve İflâs Dairesi kararları arasında mübayanet görülmüş olduğundan mezkûr ihtilâfın içtihadı birleştirme suretiyle tensip olunarak keyfiyet tevhidi içtihat müessesesine sevkedilmiş olmakla tetkik ve müzakere olundu.

İcra ve İflâs Dairesinin 26/12/1952 tarihli kararında tapu memuru huzurunda ferağ yapılmadıkça gayrimenkulün haricen alım ve satımı ve eassen iştirak hal^{inde} bulunması sebebiyle akit, satış vaadini tazammun etse de, kanunen muteber olmadığından talep vukuunda alınan paranın iadesi lâzımgeleceği ve alacaklının icrada takibine kanunî mânî bulunmadığı ve 12/4/1955 tarihli kararında ise takibin ^{istinat} ettiği noterlikçe resen tanzim edilen senet doğrudan doğruya para borcu ikrarını muhtevi olmayıp gayrimenkul satışı zımında bir akde taallük etmiş olmasına ve tarafların iddia ve müdafaalarına göre hâdisedeki uyuşmazlığın mahkemece halli iktiza ettiği beyan edilmek suretiyle birbirine mübayin içtihatlar husule gelmiştir.

Brinci karar gayrimenkulün haricen alım ve satımı esasen muteber olmadığından icra takibi yoluyla alınan paranın iadesi talep olunabileceği merkezindedir. Bu gibi akitlerin kanunen muteber olmadığı açık ve zâhir olup icra dairelerince de malûm bir keyfiyet olduğundan verilen paranın istirdadı için alacaklıyı mahkemeye sevk etmek : bir hakkın istihsalı için uzun yollara müracaata mecbur kılmak demek olacağı ve takip yoluyla hakkın daha kolay elde edilebileceği mülâhaza edilmiş bulunuyordu.

Âhiren teessüs eden içtihat ise şöyledir : İcra ve İflâs Kanunu ilâmsız takip usulünü kabul etmiştir. Bu usule istinaden para borcu için yapılacak takip 68 inci maddede gösterilen vesikalara dayanmak icabeder. Bu maddedeki vesikaların hepsi de para borcunu ihtiva etmektedir. Yâni doğrudan doğruya bir alacağı göstermektedir. Haricen gayrimenkul satış veya satış vaadi hakkındaki senetler ise para borcundan ibaret olmayıp bir mukavele ve bir akdi tazammun etmektedir. Böyle bir akdin muteber olup olmadığı ve alınan paranın iadesi lâzımgelip gelmiyeceği hususunun tetkiki ise icra dairesinin vazifesi haricinde olup mahkemeye aittir.

Prensip itibariyle vazife tâyininde dâva ve takip talebinin mahiyeti esas olup bu gibi takiplerde alacak istenmeyip verilen paranın istirdadı ve bunun zımında akdin feshi talep edilmekte olmasına göre talebin mahiyeti de takip hukukundan hariç ve mahkemece çözülmesi gereken

bir ihtilâftan ibaretitr. Gerçi Tetkik Merci işleri de hâkimler tarafından görülmekte ise de; bunlar takip hukukuna mütaallik vazifeler olup esas ihtilafları halle salâhiyetleri yoktur.

Netice; haricen gayrimenkul satışına veya satış vaadine mütaallik senetler hangi şekilde olursa olsun satış bedelinin istirdadı icra dairesinden talep edilmeyip mahkemeye ait ve bu gibi taleplerin tetkiki icra dairelerinin vazifesi haricinde olduğundan ve İcra ve İflas Dairesinin son içtihadının kanunnu ruhuna uygun bulunduğuna üçte iki ekseriyetle 7/12/1955 tarihinde karar verildi.

Ücreti vekâlet vesair dâva masrafları esas dâva zımında talep edilmesi lâzım olup, bilâhare müstakil bir dâva mevzuu olamazlar.

Temyiz Hukuk Heyeti Umumiyesi

Esas : 3/39 — Karar : 39

DÂVA : Dâvalıların kendisi ile murisleri dede; baba ve anasını ketmederek hepsine müştereken veirilmiş bulunan gayrimenkulleri kendi üzerlerine tescil ettirmesi dâvalılar aleyhine Asliye Hukuk Mahkemesinde dâva açıp bu dâvaları kazanmış olduğundan bu dâva zımında yaptığı masraf ve vekil ücreti olan cem'an 500 liranın dâvalılardan tahsili istemine dairdir.

HÜKÜM : Celp ve tetkik edilen asliye hukuk dosyası münderecatıyla sabit olan 55 lira vekâlet ücretinin dâvalılardan Mehmet Kırıl'dan tahsiline ve ziyadê iddia ile diğêr dâvalı hakkındaki dâvanın reddine dair verilen hüküm Temyiz Mahkemesi Üçüncü Hukuk Dairesince; dâvacı; evvelce dâvalılar ile aralarında cereyan eden hukuk dâvalarında dâvalıların haksızlığı anlaşılmış olduğundan o dâvalar zımınad avukatına vermiş olduğu vekâlet ücreti ile yevmiyelerinin tahsilini talp etmiş olmasına ve muhakeme masrafları cümlesinden olan bu kabil masraflar taallûk ettiği dâvanın teferruatı mahiyetinde olduğundan o dâvada talep edilmesi gerekli olup bu gibi masrafların ayrı bir dâva konusu yapılmasına cevaz bulunmamasına binaen dâvanın ta-

472

mamen reddi iktiza ederken bu cihetten zühul edilerek evvelce cereyan eden dâvalar için dâvacının vekâlet ücreti talep edebileceğinin kabulü ve yazılı şekilde takdir edilen vekâlet ücretinin tahsiline karar verilmesi yolsuz olduğu beyaniyle bozulmuş olmakla yeniden yapılan muhakeme sonunda : Bâzı sebep ve düşüncelerle evvelki hükümde ısrara karar verilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Dâvalı Mehmet Kırıl ve Hasan Kırıl vekilleri Dâva Vekili Naci Saygın.

TEMYİZ KARARI

Hukuk Heyeti Umumiyesince bittetikik; ısrarı mutazammın olan son hükmün müddetinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra icabı görüşülüp düşünüldü :

Dâvacının talep ettiği masraf ve vekâlet ücreti taraflar arasında evvelce cereyan eden dâvadan tahaddüs eylemiş ve o dâvaya müteferri olan bu kabil taleplerin esas dâva ile halledilmesi lâzımgelip bunların ayrı bir dâva mevzuu yapılması caiz bulunmamış olmasına göre vârit olan Özel Daire bozma ilâmına uyulmak lâzımgelirken aksine yazılı bâzı düşüncelerle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi Hukuk Usulü Muhakemelri Kanununun 429 uncu maddesine tevfi kan BOZULMASINA ve aşağıda müfredatı yazılı (950) kuruluş temyiz ilâmı harcının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 5/10/1955 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

Vâdesi aynı zamanda sona eren borçlar için yapılan tediye mahsup mütenasiben olur.

Temyiz Üçüncü Hukuk Dairesi

Esas : 7003 — Karar : 5145

DÂVA : Dâvalıya 40 dönümlük tarlanın rehini karşılığında noter senediyle ödünç verdiği 500 lirayı vâdesinde ödememiş olduğundan mer-

UAB

hun tarlanın satılarak alacağı olan 500 liranın maafaiz tahsili istemine dairdir.

KARAR : Bozma kararına uyularak yapılan muhakeme sonunda : Tafsilâtı hüküm yerinde yazılı olduğu üzere; borcun 200 lirasının ödenmediği ikrar ve geri kalan 300 liradan 112 lira 78 kuruşun da tediye edilmediği tarafların yemin teklif etmemeleriyle sabit olduğundan cem'an 312 lira 78 kuruşun senet mucibince muacceliyet tarihi olan 1/10/1952 tarihinden itibaren senevi % 5 faiziyle birlikte davalıdan tahsiliyle dâvacıya verilmesine karar verildiği hakkındadır.

TEMYİZ EDEN : Dâvacı vekili Ahmet Akdağ.

TEMYİZ KARARI

Temyiz isteminin süresi içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün evrak okunup gereği düşünüldü :

Bozmaya uyularak verilen hükmün dayandığı gerekçelere ve muhakeme safhalarına ve dâvacı tarafından alınan 300 liranın mütaaddit alacaklardan hangisine mahsup edildiğini bildiren beyanın şahitle ispatına cevaz bulunmamasına ve bu hususta yemin dahi teklif edilmediği anlaşılmamasına binaen diğer temyiz itirazları yerinde değilse de, alınan 300 liranın dâva konusu (500) lira alacakla dâvacının diğer 830 liralık alacağına Borçlar Kanununun 85 ve 86 ncı maddeleri uyarınca mütenasiben mahsubunda dâva konusu 500 lira alacağa 112 lira 78 kuruş isabet ettiği mahkemece kabul edilmiş olduğuna göre bu miktarın 500 lira alaktan bittenzil bakiyesinin tahsiline karar verilmesi icabederken bu yolda muamele yapılmıyarak 500 liradan tediye edilen 300 liranın tenzilinden sonra bakiye 200 liraya 112 lira 78 kuruşun ilâvesi suretiyle ve noksan olarak hüküm tesis olunması yolsuz ve bozma dileği bu bakımdan yerinde olduğundan son hükmün dahi bu sebepten (BOZULMASINA) ve aşağıda yazılı 1000 kuruş temyiz masrafının haksız çıkakattan alınmasına 28/9/1954 tarihinde ittifakla karar verildi.

474

Bey'i vaadi senetlerinin karşılıklı rızaları muhtevi olarak tanzimi lâzımdır.

Gayrimenkulün namına tescilinden evvel alıcıya teslim edilmiş olması gayrimenkul üzerinde aynı bir hak bahşmez.

Temyiz Beşinci Hukuk Dairesi

Esas : 5912 — Karar : 4785

DÂVA : 1943 yılında kendilerine tefviz, tahsis ve temlik edilmiş olan 6 parça gayrimenkule dâvalının vâkı müdahalesinin menine karar verilmesi istenilm¹ştir.

HÜKÜM : İbraz edilen kayıtların müddeabih gayrimenkullere ait olduğu dâvalı tarafından kabul edilmiş olmasına ve dâvalının istinat ettiği satış vaadini mutazammın 9/5/942 tarihli noter senedi, noterleri bu gibi senet tanzimine yetkili kılan kanunun 44 üncü maddesinin B. bendini değiştiren 5928 sayılı kanunun şümulü haricinde olup hukukan kıymeti bulunmamasına binaen dâvalının vâkı müdahalesinin men'ine ve noter senedinde yazılı 900 lira satış bedeli dâvacılar tarafından dâvalıya ödeninceye kadar dâvalının bu gayrimenkuller üzerinde hapis hakkının tanınmasına karar verilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Mustafa Seyhan.

TEMYİZ KARARI

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı müzakere olundu :

Herne kadar dâvalının dayandığı 9/5/942 tarihli noter senedi, gayrimenkul satış vaadine dair mukavele tanzimi hususunda noterlere yetki veren ve Noterlik Kanununun 44 üncü maddesinin B bendinin tâdilüne mütedair olup 1/2/942 tarihinde mer'iyete giren 4166 sayılı Kanundan sonra tanzim edilmişse de, mezkûr senet münderecatında gayrimenkullerin dâvalıya satılıp teslim edildiği beyan edildikten sonra üçüncü bir şahsın ferağ takriri için vekil tâyinine mütedair olmasına ve gayrimenkul satış vaadine ait mukavelelerin karşılıklı icap ve kabulü tammun eder şekilde iki taraflı olarak tanzimi gerektiği gibi, satış vaadi rızaen veya hükmen yerine getirilip gayrimenkul tapuda intikal ettirilmedikçe mücerret satışın vaat edilmiş olması alıcıya gayrimenkulün

46645

aynı üzerinde bir hak bahşedemiyeceğine ve mezkûr senede müsteniden tapulu gayrimenkullerin haricen teslimi muteber bulunmamasına binaen dâvalının yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddiyle hükmün (TASDİKINA) ve aşağıda yazılı 2898 kuruş temyiz masrafının temyiz edenden alınmasına 17/9/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Bozma kararından sonra dâvacının talebinin bir kısmından vazgeçmesi, müddeabihe göre taayyün eden mahkemenin vazifesini değiştirmez.

Temyiz Beşinci Hukuk Dairesi

Esas : 5766 — Karar : 4856

DÂVA : İzalei şüyu suretiyle satın alarak namlarına tescil ettirmiş oldukları bahçeyi dâvalıların tahliye ve tesliminden imtina eylediklerinden ba^hsile bahçe içine dâvalılar tarafından yapılmış olan barakanın hedmine ve bahçenin kendilerine teslimine ve fuzulen işgalden dolayı üç senelik ecrimisil olarak 600 liranın dâvalılardan tahsiline karar verilmesi istenilmiştir.

HÜKÜM : Bozma kararına uyularak yeniden yapılan muhakeme sonunda; sabit olan ecrimisil bedeli 540 liranın her iki dâvalıdan tahsiline ve men'i müdahale dâvası şimdilik âtiye terk edilmiş olduğundan bu hususta karar ittihazına mahal olmadığına karar verilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Dâvalılar.

TEMYİZ KARARI

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı müzakere olundu :

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun ikinci maddesine göre dâvanın ikame edildiği tarihteki müddeabihin kıymetine göre mahkemenin vazifesini tâyin gerekli olup hâdisede müddeabihin kıymeti 1600 lira olduğundan evvelki hüküm vazife noktasından bozulmuş ve bozma ilâmına uyulmuş olmasına göre dâvanın vazife noktasından reddi lâzım geldiği ve bozmadan sonra dâvacının müddeabihi teşkil eden kalemlerden ikisinden vazgeçerek iddiasını bin liranın dâvanda olan ecrimisil

476

talebine hasretmesi dâvanın açıldığı tarihte taayyün eden vazifeye müessir bulunmadığı halde bu cihetten zühul edilmesi yolsuz ve temyiz itirazları vârit bulunduğundan hükmün H. U. M. Kanununun 428 inci maddesi gereğince (BOZULMASINA) ve aşağıda yazılı 660 kuruş temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 20/9/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

İstimlâk kararının kesinleşmesinden sonra idarenin vazgeçmesini mal sahibi kabul ettiği takdirde, bedeli iade ederek gayrimenkulünü geri alabilir.

Temyiz Beşinci Hukuk Dairesi

Esas : 3212 — Karar : 5132

DÂVA : Müvekkillerinin murisleri Cihade'ye ait iken dâvalıya belediyece istimlâk edilmiş olan gayrimenkullerin Belediye Meclisinin 17/3/1952 tarihli kararıyla istimlâkinden vazgeçilmiş ve bu vazgeçmenin müvekkilleri tarafından kabul edilmiş olduğundan ve hâlen bu arsaların 202 ada, 12 parselde belediye adına kayıtlı bulunduğundan bahsile dâvalı belediyenin tapusunun iptaline ve müvekkilleri adına tesciline karar verilmesi istenilmiştir.

HÜKÜM : Belediye Meclisinin 17/3/1952 tarih ve 14 sayılı kararıyla istimlâk kararının kaldırıldığı ve bundan sonra yine Belediye Meclisinin 15/3/1954 tarihli kararıyla istimlâkten vazgeçme kararının refedildiği ve dâvacıların bu dâvayı 7/7/1954 tarihinde açtıkları anlaşılmıştır. 26/11/1947 tarihli İçtihadı Birleştirme kararına göre belediyenin istimlâk muamelesi ve bu husustaki kararların kesinleşmesinden sonra istimlâkten vazgeçmeğe hakkı yoktur. Her ne kadar mülk sahibinin muvafakati halinde istimlâkten vazgeçilebilirse de dâvacıların makbul şekilde muvafakatleri olmadan ve dâvacılar için müktesep bir hak meydana gelmeden verilen 15/3/1954 tarihli kararlar istimlâkten vazgeçme kararı ortadan kaldırılmış ve dâvacılar bundan sonra bu muva-

fakat dâvasını açmışlardır. Her ne kadar dâvacılardan Ahmet, Faruk ve Nafia Belediye Meclisine verdikleri 26/1/1954 tarihli dilekçe ile vazgeçme kararını kabul ettiklerini bildirmişlerse de murisin ölüm tarihine göre terekenin iştirak halinde mülkiyet şeklinde idare edildiği ve diğer vârislerin o zaman muvafakatleri bulunmadığı anlaşılmış ve iştirak halinde mülkiyette vârislerin cümlesinin birlikte hareket etmeleri gerektiğinden içlerinden üç kişinin muvafakati kanunen muteber sayılmamıştır. Bu sebeplerle dâvanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDEN VE DURUŞMA İSTEYEN : Dâvacılar vekili Avukat Necdet Semizoğlu.

TEMYİZ KARARI

Duruşm için tâyin edilen 20/9/1955 tarihine rastlayan Salı günü belli saatte geldikleri anlaşılan temyiz eden dâvacılar vekilleri Avukat Cemalettin Bulak ve aleyhine temyiz olunan dâvalı Belediye Vekili Avukat Seniğ Üstel hazır oldukları halde duruşmaya başlanarak temyiz talebinin müddetinde olduğu anlaşıp taraflar vekillerinin verdikleri şifahi izahlar dinlendikten sonra vaktin darlığından dolayı işin tetkikiyle esas hakkında karar ittihazının başka bir güne bırakılması tensip kılınmıştır. Bugün heyet toplanarak dosyadaki kâğıtlar tamamen okunup iş anlaşıldıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

İstimlâk olunan gayrimenkulün bedeline ait muamele ve dâva kesinleşinceye kadar idare, tek taraflı olarak istimlâkten vazgeçebileceği gibi istimlâkin kesinleşmesinden sonra dahi, istimlâkten vazgeçip istimlâk kararını kaldırması halinde gayrimenkul sahibi istediği takdirde bedelini verip gayrimenkulü geri almak hakkını haizdir. Müddeabih gayrimenkul 3710 sayılı kanuna tevfikân belediyece istimlâk edilmiş olup bu kanunun 22 nci maddesinde de, belediyenin istimlâkten vazgeçerek istimlâk muamelesini iptal etmesi halinde gayrimenkul sahiplerinin istimlâk bedelini iade ederek o yeri geri alabilecekleri gösterilmiştir. Dâvacılara ait gayrimenkulün istimlâkine dair muamelenin kesinleşmesinden sonra Belediye Meclisince ittihaz olunan 17/3/1952 tarih ve 14 sayılı kararla istimlâk kararı kaldırılmış ve dâvacılar da bu karara uyarak belediyeye verdikleri 16/1/1954 tarihli dilekçe ile Belediyenin istimlâkten vazgeçmesini kabul ettiklerini beyan etmişlerdir. Belediye Meclisinin

578

sonradan verdiği 15/3/1954 tarihli karar istimlâkin iptali hakkındaki evvelki kararı ortadan kaldırır mahiyette olmayıp bu kararın yanlış verildiği noktasına dayanmakta ise de sözü geçen 17/3/1952 tarihli karar açık ve kesin mahiyette olup dâvacılar bu karara istinaden gayrimenkulü geri almağı kabul etmiş olmalarına göre Belediye Meclisince sonradan verilen rüçû mahiyetindeki karar dâvacıların müktesep haklarını ihlâl sebepten teşkil etmemiş ve bu dâvanın sözü geçen rüçû kararından sonra açılmış olması haklarına müessir bulunmamış olduğundan mahkeme belediye tarafından istimlâkten vazgeçilmediği ve esasen istimlâkten vaz geçilmesinin muteber olamdığı yolunda ileri sürülen mütalâada isabet görülmemiştir. Ancak mübrez veraset senedine göre gayrimenkul sahiplerinden Cihade'nin 944 tarihinde öldüğü ve dâvacılardan başka mirasçıları bulunduğu anlaşılmakta ise de, diğer mirasçıların da dâvaya iltihak veya muvafakatlerinin sağlanması veya miras şirketine mümessil tâynini için dâvacılara mehil verilmesi gerektiği halde bir kısım mirasçıların bu yolda dâva açamayacaklarından da bahsile dâvanın reddine karar verilmesi yolsuz ve temyiz itirazları vârit görüldüğünden hükmün H. U. M. Kanununun 428 inci maddesi gereğince (Bözulmasına) ve aşağıda yazılı 1380 kuruluş temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 50/9/955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Taraflara iskânen tahsis olunan gayrimenkuller hakkında 3667 sayılı kanun hükmü uygulanamaz.

İlk defa yapılan tahsise ait muamele idarî mercice iptal edilmedikçe, aynı gayrimenkulün bir başkasına verilmesi muteber değildir.

Temyiz Beşinci Hukuk Dairesi

Esas : 5900 — Karar : 5324

Salih Kara, Nazmiye Kara ve Hafize Kara vekilleri Hasan Öztürk tarafından Ayvacık Maliye Hazinesi ile Abdürrahim Öztürk, Mustafa Öztürk ve Ayşe Öztürk aleyhlerine açılan tapu kaydı iptali ve men'i müdahale dâvasının yapılan muhakemesi sonunda; 2510 sayılı kanuna göre taraflara verilmiş olan tapuların aynı gayrimenkule ait oldukları

6479

ve dâvacıların dâvalıların tapularına dâhil bulunan yeri sürüp ekmedikleri dâvalıların ise tapu tarihinden itibaren sürüp ekmek suretiyle 1953 mahsulünü de kaldırdıkları anlaşılmasına ve 2510 sayılı kanuna göre verilen gayrimenkuller hakkındaki ayın dâvalarının iskânı takip eden bir sene içerisinde açılması muktazi olup dâvacıların bu müddet zarfında dâva açmamış bulunmalarına binaen zamanaşımı cihetinden dâvanın reddine dair Gölpinar Sulh Hukuk Hâkimliğinden verilen 29/12/1954 gün ve 4/87 sayılı hükmün temyizen incelenmesi dâvacılar vekili Hasan Öztürk tarafından müddeti içinde verilen dilekçe ile istenilmiş olmakla dosyadaki kâğıtlar tamamen okunup iş anlaşıldıktan sonra gereği görü-şülüp düşünöldü :

TEMYİZ KARARI

Her iki tarafa da tapularında kayıtlı gayrimenkuller 2510 sayılı kanuna göre verilmiş ve her ikisi de aynı durumda bulunmuş olması itibariyle hâdisede bu kanunun 23 üncü maddesi hükmünün tatbiki mümkün olmamasına, ancak dâvacılara 1940 senesinde tahsisi yapılan gayrimenkul namlarına tescil edilmiş olmasına göre dâvacılar namına yapılan tahsis muamelesi usulü dairesinde idarî merci tarafından iptal edilmiş olmadıkça aynı yerin sonradan başka şahıslara tahsisi muteber bulunmamasına, eğer dâvacıların yerleri tapularında yazılı miktardan fazla ise dâvacıya yapılan tahsis bu fazlalık nisbetinde muteber olacağından mahallinde ölçü yapılarak nizalı ve nizasız yerlerin fennî bir krokinin yaptırılması ve dâvalı tapusunun dâvacılara ait yere taallük edip etmediğinin tesbit olunması ve hâsıl olacak neticeye göre bir karar verilmesi gerekirken bir sene içinde dâva açılmadığından bahsile dâvanın reddine karar verilmesi yolsuz ve temyiz itirazları vârit olduğundan hükmün H. U. M. Kanununun 428 inci maddesi gereğince (BOZULMASINA) ve aşağıda yazılı 1075 kuruş temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 7/10/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Miras şirketi mümessili tarafından açılan dâvalarda da, temsile mîrasçılardan birisinin aldığı haricî satış bedelinden dolayı hapis hakkının nazara alınması lâzımdır.

Temyiz Beşinci Hukuk Dairesi

Esas : 6040 — Karar : 5375

DÂVA : Tapunun Teşrinievvel 312 tarih ve 154 numarasında mütisleri Hasan Çavuş namına kayıtlı bulunan beş dönüm tarladaki hisselerine dâvalıların vâkı müdahalelerinin men'ine karar verilmesi istenilmiştir.

HÜKÜM : Dâvacının dayandığı tapunun nizalı yere uygun olduğu ve hukukî kıymetini muhafaza ettiği anlaşılmasına ve tapulu gayrimenkulün haricî satışı muteber bulunmamasına binaen dâva konusu gayrimenkule dâvalıların vâkı müdahalelerinin menine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDEN : Ramazan Güzel ve Ali Erkal.

TEMYİZ KARARI

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu görüldükten ve dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı müzakere olundu :

Miras şirketinin mümessili sıfatıyla dâva açan dâvacının dayandığı tapunun nizalı yere uyduğu mahallinde yapılan keşif vee tatbikatla tahakkuk etmesine binaen dâvalıların esasa taallük eden temyiz itirazları yerinde değil ise de, dâvalıların nizalı gayrimenkulü hissedarlardan Âkif'den haricen satın aldığını def'an dermeyan etmiş ve Âkif hissesi üzerinde hapis hakkı bulunmuş olmasına ve dâvacı hissedarlardan Âkif'i de temsil etmekte olmasına göre tahkik ve tesbit edilecek haricî satış bedeli dâvalılara geri verilinceye kadar Âkif hissesi hakkında hapis hakkının tanınması gerekirken bu cihetten zühul edilmesi yol-suz ve temyiz itirazları yerinde olduğundan hükmün bu sebeple H. U. M. Kanununun 428 inci maddesi gereğince (BOZULMASINA) ve aşağıda yazılı 950 kuruş temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 10/10/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

6081

Açık kalan kayda istinaden vâkı iktisaplar sahih bir esasa dayanmadığından, teferruğ eden iyiniyet sahibi de olsa muteber değildir.

Hükümsüz kalan kaydın iptali hakkındaki tapu memurlarının müraaatlarından hare alınmaz.

Temyiz Beşinci Hukuk Dairesi

Esas : 5822 — Karar : 5630

Denizli Tapu Sicil Muhafızlığının 15/9/1953 tarih ve 1276 sayılı müzekkeresiyle Mustafa Pala ve Mustafa Yaşar ve arkadaşları namlarına mevcut mükerrer tapu kayıtlarının 1515 sayılı kanunun 13 üncü maddesi gereğince iptali istenilmesi üzerine yapılan muhakeme sonunda: Tapu Sicil Nizamnamesinin 107 ve 1515 sayılı kanunun 2 nci maddesine tevfikan Halil vârisleri adına mukayyet 13/1/1944 tarih ve cilt 33 sahife 68 sıra 59 numaralı tapu kaydı ile bunun tedavülü olan Veli oğlu Mustafa Yaşar ve Mehmet oğlu Mustafa Pala adına mütesaviyen mukayyet 22/1/1945 tarih, cilt 37, sahife 115, sıra 58 numaralı tapu kaydı ve 12/72 hisseyi gösterir Mehmet oğlu Mustafa Pala adına ve 18/2/1952 tarih ve cilt 65, sahife 52, sıra 89 numarada Mehmet oğlu Mustafa Pala namına müseccel kayıtların iptaline, Mustafa Pala ve Mustafa Yaşar'ın bedel hakkında Halil vârislerine rücuda muhtariyetlerine ve 1515 sayılı kanunun 2 nci fıkrası ve Harçlar Kanununa bağlı tarife gereğince 1051 lira 40 kuruş ilâm harcının dâvalılara tahmiline dair Denizli Sulh Hukuk Hâkimliğinden verilen 14/2/1955 tarih ve 544/86 sayılı hükmün temyizen incelenmesi dâvalılardan Mehmet Çelik ve arkadaşları vekilleri Avukat Hasan Altın ve diğer dâvalılar Salih Katier, Mustafa Pala ve Mustafa Yaşar taraflarından müddeti içinde verilen dilekçelerde istenilmiş olmakla dosyadaki kâğıtlar okunup iş anlaşıldıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

TEMYİZ KARARI

Gayrimenkullerin tamamı Hadımlı oğlu İsmail ve Mustafa'ya ferağ edilerek mefruğunlehlere namına kayıt tesis edildiği halde fariğ Halil'e ait kaydın açık kalmış olmasından bilistifade mirasçılar namına tamamı intikal ettirilerek diğer dâvalı her iki Mustafa'ya satıldığı anlaşılmakta

482

ise de, sahih kayda istinaden sözü geçen Hadımlı oğullarının iktisabı muteber olduğu ve hükümsüz kalan evvelki kayıttan yapılan intikal ve ferağ sahih bir kayda dayanmadığı cihetle adı geçen her iki Mustafa'nın iktisaplarında hüsnüniyet sahibi olmaları sahih kayıt sahibinin mülkiyet hakkını ihlâl etmiyeceğine, yapılan kroki münderecatına ve hükümde gösterilen sebeplere göre yerinde bulunmayan temyiz itirazlarının reddiyle hükmün (TASDİKINA) ancak 1515 sayılı kanunun mükerrer tapu kayıtlarından birinin terkinin hakkındaki 2 nci maddesinde bu kabil dâvalardaki harç ve masraflar tecil edilerek ileride haksız çıkacak taraftan istifa olunur denilmekte ise de, muahharen meriyete giren 2644 sayılı Tapu Kanununun 33 üncü maddesinde tapu sicil muhafızlarının kayıt tashihi için vâkı müracaatlarındnan ve verilen kararlardan harç ve resim alınmayacağı gösterilmiş ve işbu talep tapu sicil muhafızlığı tarafından vukubulmuş olduğu halde harç ve resim alınması yolsuz ve temyiz itirazları vârit bulunduğundan hükmün bu noktadan H. U. M. Kanununun 428 inci maddesi gereğince (BOZULMASINA) ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 33 üncü maddesi gereğince harç ve damga resmi alınmamasına 18/10/1955 tarihinde ittifakla karar virdi.

1 — Âdi senedin ticarî emre yazılı senet olarak kabulü ile üç yıllık zamanasını hükmünün uygulanması yersizdir.

2 — Altın alacağında vâdenin sona erdiği zamandaki rayicin esas tutulması gerekli iken senet tarihindeki esas alınması İctihadı Birleştirme kararına aykırıdır.

3 — Miras bırakanın ölüm tarihi tahkik olunarak Medenî Kanunun 616 ncı maddesinin gözde tutulmaması yolsuzdur.

Temyiz Ticaret Dairesi

Esas : 8257 — Karar : 5055

Bahattin Göksal tarafından, dâvalıların murisi zimmetinde senetli 353 madenî liradan bakiye 515 altın liranın tutarı olan 6300 liranın tahsili talebiyle Asiye varisleri Hatice, Vuslat, Asiye, Abdulkadir, Salih, Ekrem, Ahmet, Âkif Göksal ve Kâmile aleyhlerine açılan dâvanın yapılan muhakemesi sonunda: 353 lira altunun, bir altın senet tarihindeki

kıymeti olan 850 kuruştan tutarı 2830,50 liradan teslimat tutarı 210,50 liranın tenziliyle bakiye 2620 liradan veraset ilâmına göre hisselerine isabet eden 262 eşr liranın dâvalılardan Vuslat, Ahmet Göksal, Âkif Göksal ve Kâmile'den takdir edilen 50 lira vekâlet ücretiyle birlikte tahsiliyle dâvacıya itasına, fazlaya ait taleple ferağat hasabiyle dâvalılardan Asiye, Salih ve Ekrem haklarındaki dâvanın reddine, hakkındaki dâva müracaata bırakılan dâvalılardan Abdulkadir hakkında şimdilik bir karar ittihazına mahal olmadığına muhakeme masrafının nisbet dairesinde taraflara tahmiline dair Gaziantep Asliye Hukuk Hâkimliğince verilen 15/2/1945 tarih ve 29/104 sayılı hükmün müddeti içinde temyizen incelenmesi dâvacı ile dâvalılardan Ekrem ve Vuslat tarafından istenilmekle, dosyadaki kâğıtlar okunarak işin gereği görüşülüp düşünüldü :

1 — Dâvalılardan Ekrem hakkındaki dâvadan feragat edilmiş ve bu itibarla Ekrem aleyhinde bir hüküm tesis edilmemiş bulunmasına binaen Ekrem'in temyiz talebi vârit görülmemiştir.

2 — Müteselsil borçlulardan bâzıları tarafından dremeyan edilen müruruzaman def'i dermeyan etmemiş bulunan borçlular hakkındaki alacağın sukutunu intaç etmiyeceği cihetle dâvalı Vuslat'ın bu noktaya mâtûl temyiz itirazı ile sabit bulunmayan mevzuların taallûku hasebiyle diğer itirazların kezalik vârit görülmemiştir.

3 — Dâvanın Müstenidi olan 16/4/1340 tarihli noterden tasdikli senedin dosya içindeki suretinde borçlunun senedi imzaladığı anlaşılmamasına göre senedin aslı Noterden celbedilerek mühürlü olduğu görüldüğü takdirde mühürlü senet *emre muharrer senet vasfını haiz bulunmadığından âdi senede istinat eden dâvaya âdi hukuk sıfatıyla bakılması ve on senelik müruruzaman hükümlerinin tatbiki icabederken bu yolda inceleme yapılmaksızın senedin ticarî olduğunun kabul edilmesi ve üç senelik müruruzaman hükümlerinin tatbiki cihetine gidilmesi.*

4 — Müteveffanın ölüm tarihi tahkik olunarak Medenî Kanunun 616 ncı maddes hükmü gözönünde tutulmak suretiyle dâvalılardan müteselsilen mes'ul bulunup bulunmadıklarına göre bir karar verilmek ge-

rekirken bu hususta kâfi inceleme yapılmaksızın teselsül nazara alınmayarak dâvalıların hisseleri nisbetinde mahkûmiyetine karar verilmesi.

5 — 19/2/1947 tarih ve 7 numaralı tevhidî içtihad kararına göre *vadenin hululî tarihindeki rayicin esas tutulması icabederken* senet tarihindeki rayicin esas tutulması yolsuz ve kanuna muhalif bulunmuştur.

NETİCE : Temyiz olunan hükmün dâvacının temyizine binaen yukarıdaki 3 - 4 ve 5 numaralı sebeplerden dolayı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 428 inci maddesi gereğince (BOZULMASINA) dâvalıların temyiz taleplerinin REDDİNE ve aşağıda yazılı 580 kuruş temyiz masrafının ilerde haksız çıkacak taraftan alınmasına 1/7/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

485

Temyiz Kararları

CEZA BÖLÜMÜ

**İmzasız tehdit mektubunu gönderenin kim olduğu mağdurea bilin-
mekde olmasına göre fiil Türk ceza kanununun (188) inci maddesinin
Birinci fıkrasına temas eder.**

Temyiz Ceza Heyeti Umumiyesi

Esas : 24 — Karar : 26

Adam öldürmek töhmetiyle takibe mâruz kalarak hâli firarda bulunduğ u ve müsellehan kırlarda dolaştığı bir sırada yanına çağ irtmış olduğ u Ramazan Çetin'e hitaben; eğer kızını Mehmet Kılar adındaki şahs^a vermiyecek olursan hem evini yakar ve hem de seni öldürürüm; demek ve kendisine bir de mektup vermek suretiyle adı geçen Ramazan' ı silâhla ve şartlı olarak tehdit eylediği iddiasıyla maznun Hasan oğ lu Mehmet Yumak' ın fiiline uyan Türk Ceza Kanununun 191/2 ve 59 uncu maddeleri gereğince ve neticeten (dört ay) müddetle hapsine ve (6) lira harçla 11 lira 25 kuruş mahkeme masrafının maznuna tahmiline dair (Antalya) Asliye Ceza Mahkemesinden verilen 18/12/1953 tarihli hüküm adı geçen maznunun vâkı temyiz talbeine binaen Temyiz Dördüncü Ceza Dairesince tetkik olunarak;

Kabule göre madde tatbikatındaki isabetsizlik aleyhe bozma sebebi sayılmamış ve maznunun itirazları ve tebliğnamedeki mütalâa; zabıtname münderecatına ve mektupla işlenen suçlarda silâh müş eddit unsur olmamasına ve şahit Mehmet Batu' nun şahadeti suretine ve mahkemenin takdir hakkına göre yerinde görülmediğ inden reddiyle hükmün tasdikına dair ittihaz olunan 27/11/1954 tarihli karar aleyhine C. Başmüddeiumumiliğ inden;

(Maznunun adam öldürmek töhmetiyle takibe mâruz olup hâli firarda ve yakalanmamak için indelicap kullanarak kendini müdafaa et-

486

mek maksadiyle silâhlı gezmekte bulunmasına ve bilvasıta davet ettiği mağduru bu halde kabul edip kızını; Mehmet Kılar'a vermesini tavsiye ve teklif sırasında mâruz sebeple hâmil bulunduğu silâhı herhangi bir şekilde tevcih suretiyle tehdit ettiği veya tehdit vasıtası olarak kullandığı anlaşılmamış ve müsellâh olduğu sırada tesadüf ettiği mağdurdan bir talepte bulunması silâhla tehdit etmek olmayacağına ve mağdura tevdi ettiği mektup her ne kadar imzasız ise de kimin tarafından verildiği mağdurca malûm bulunmakta olmasına göre vâzı kanunun 188 inci madde ile kasdettiği imzasız mektup mahiyetinde telâkki ve kabule müsait bulunmamasına rağmen tebliğnamedeki mütalâanın reddiyle mucip sebepleri gösterlimeksizin itithaz olunan mahallî mahkemesi kararının tasdikında isabet mütalâa edilemediğinden keyfiyetin itiraz yolu ile bittetikik daire kararının kaldırılması hususunda ve müddetinde itiraz edilmekle 5/1/1955 tarihli itirazname ile Birinci Reislik Dairesine gönderilen dosya Ceza Heyeti Umumiyesince okunup iş anlaşıldıktan sonra icabı görüşülüp düşünüldü :

TEMYİZ KARARI

Yapılan tahkikata, toplanmış olan delillere ve işin oluş şekline göre Ceza Kanununun 188 inci maddesinin birinci fıkrasını tatbika sevkeden itirazname münderecatı yerinde bulunmuş ve maznunun temyiz itirazları bu itibarla vârit görülmüş olduğundan Dördüncü Ceza Dairesinin aleyhine itiraz olunan 27/11/1954 günlü tasdik kararının kaldırılmasına ve mahallî mahkemesi hükmünün itiraznamede ileri sürülen sebeplerden dolayı BOZULMASINA, depo parasının maznuna iadesine ve 10 lira bozma harcının ileride haksız çıktığı takdirde maznundan alınmasına 24/1/1955 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Metres) Türk ceza kanununun (258) inci maddesinin Üçüncü fıkrasında yazılı akrabadan mâdüt değildir.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 7776 — Karar : 8932

Metres oturduğu Nazif'i karakola götürmek isteyen bekçiye vazife sırasında cebrü şiddet icrası suretiyle mukavemette bulunmakatn maz-

nun Nazmiye Taner'in 3005 sayılı kanuna göre yapılan duruşma sonunda :

Türk Ceza Kanununun 258/1-3, 55/3 üncü maddeleri gereğince bir ay on gün hapsine ve mevkuf kaldığı günlerin sayılmasına ve mevkufiyet halinin devamına dair (Keşan) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 24/3/1955 günlü hükmün temyizden incelenmesi mâfevk C. Müddeiumumiliği tarafından süresinde istida edilerek dâva evrakı; bozma isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

1 — Metresin; tatbik edilen maddenin müstakil (5) üncü fıkrasında yazılı akrabadan olmadığı gözetilmeden yazılı şekilde hüküm tesisi;

Yolsuz ve mâfevk C. Müddeiumumisinin bu cihete ilişkin temyiz itirazları vârit bulunmuş olduğundan hükmün bu sebepten istem gibi BOZULMASINA 6/5/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Falçata) tâbir edilen kunduracı Bıçağı: Türk ceza kanununun (139: uncu maddesinde yazılı taarruz ve müdafaada kullanılan silâhlardan madut bulunmamaktadır.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 2508 — Karar : 9232

Erdoğan'ı Falçata tâbir edilen bıçakla 25 gün işinden kalacak derecede yaralamaktan maznun Tunçer Ergünoğlu'nun Türk Ceza Kanununun muaddel 456/2, 457, 51/1, 55/3 üncü maddeleri gereğince bir sene 2 ay hapsine dair (İstanbul) Asliye Onuncu Ceza Hâkimliğinden verilen 21/10/1954 günlü hükmün temyizden incelenmesi mahkûm tarafından süresinde istida ve şartı ifa edilerek dâva evrakı; tasdik isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

1 — Suçun kunduracı atölyesinde (Falçata) tâbir edilen kunduracı bıçağı ile işlenmiş olduğu ve mezkûr bıçağın 189 uncu maddede yazılı taarruz ve müdafaada kullanılan silâh ve âletlerden bulunmadığı ve bu husustaki müstakar içtihat nazara alınmadan cezanın 457 nci madde ile arttırılması;

686

Bozmayı gerektirmiş ve maznunun temyiz itirazları bu bakımdan yerinde görülümüş olduğundan tebliğnamedeki tasdik isteminin reddiyle hükmün bu sebepten BOZULMASINA, depo parasının geri verilmesine ve on lira bozma harcının haksız çıkacaktan alınmasına 11/5/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Ziyaretçiyi mevkuf ile görüştürmek jandarmanın vazifesine dâhil bulunmadığından hâdisede Türk ceza kanununun 220 inci maddesinde yazılı suçun kanuni unsurları bulunmamaktadır.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 10596 — Karar : 8408

Mevkuf karısı ile görüşmesine müsaade etmesi için jandarma Yusuf'a iki buçuk lira rüşvet teklif etmekten maznun Mustafa Dağoğlu'nun 3005 sayılı kanuna göre yapılan duruşma sonunda;

Türk Ceza Kanununun 220, 223, 225 ve 89 uncu maddeleri gereğince dört ay hapsine ve 166 lira ağır para cezaları ile mahkûmiyetine dair (Şarkî Karaağaç) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 22/6/1954 günlü hükmün temyizen incelenmesi üst dereceli Akşehir C. Müddeiumumiliği tarafından süresinde istida edilerek dâva evrakı; bozma isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

1 — Ziyaretçiyi mevkuf ile görüştürmek jandarmanın vazifesine dâhil bulunmamasına göre uygulanan maddedeki suç unsurunun ne suretle tekevvün ettiğinin izah olunmaması;

2 — İndirme neticesi eksik para cezası tayıni;

Bozmayı gerektirmiş ve itirazlar bu bakımdan yerinde görülümüş olduğundan hükmün istem gibi BOZULMASINA 17/9/1954 de ittifakla karar verildi.

Açık bir âdemi kabul olmadıkça şikâyetden vaz geçmenin maznun tarafından kabul edilmiş sayılması icbeder.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 10908 — Karar : 16272

Mustafa'yı dolandırmaktan maznun Mustafa Kemal Devrim'in yapılan duruşma sonunda :

Maznunun hareketinde dolandırıcılık unsuru mevcut olmayıp emniyeti suiistimal mahiyetinde görülmüş olmasına, dâvacı da dâvasından vazgeçmiş bulunmasına binaen Türk Ceza Kanununun 99 uncu maddesi uyarınca âmme dâvasının düşmesine dair (Milâs) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 18/12/1954 tarihli kararın temyizen tetkiki mafevk Muğla C. Müddeiumumiliği tarafından müddetinde istida edilerek dâva evrakı; maznundan vaz geçmeyi kabul edip etmediğinin sorulmamasının yolsuzluğundan bozma isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu :

Müşteki : maznunun hazır bulunduğu duruşma celsesinde dâva ve şikâyetten ferağat etmiş olmasına ve açık bir âdemi kabul olmadıkça şikâyetden vaz geçenin maznun tarafından kabul edilmiş sayılacağına ve müstekar içtihadı göre mâlevk C. Müddeiumumisinin bu cihete münhasır bulunan temyiz itirazı ve tebliğnamedeki bozma sebebi vârit görülmediğinden reddile hükmün Tasdikma 15/10/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Hakkı olmadığı halde yakacak zammı almak, vazifeyi suiistimal suçunu teşkil etmez.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 10314 — Karar : 16466

Kaloriferli hastahanedeyatıp kalktığı cihetle hakkı olmadığı halde yakacak zammı almak suretiyle vazifesini suiistimal etmek ve çocuklarını getirmeydiği halde bunlar için harcirah almak suretiyle memur yalan be-

yanda bulunmaktan maznun Hastahane Başhekimi Doktor İbrahim Burhan Konuray'ın yapılan duruşma sonunda;

Türk Ceza Kanununun 240/2, 543, 691 89 uncu maddeleri gereğince 3 ay 20 gün hapis ve 3 ay memuriyetten mahrumiyet cezalarıyla mahkûmiyetine ve cezasının teciline dair (Erzurum) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 9/6/1954 tarihli hükmün temyizen tetkiki maznun tarafından müddetinde istida ve şartı ifa edilerek dâva evrakı bozma isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu :

1 — Hakkı olmadığı hâlde yakacak zemmı almanın vazife ile ilgisi bulunmadığı ve tazmini gerektirmesi itibarile hukukî bir mahiyet arz ettiği gözetilmeden maznunun bu hareketinden dolayı 240 ncı maddede ile mahkûmiyeti cihetine gidilmesi.

Bozmayı gerektirmiş ve maznunun temyiz itirazları bu bakımdan yerinde görülüş olduğundan hükmün bu cihete ait kısmının bu sebepten istem gibi Bozulmasına, depo parasının geri verilmesine ve 10 lira bozma harcının haksız çıkacaktan alınmasına 19/10/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Kastı olmayan suçlarda Türk Ceza Kanununun 251 inci maddesi kabili tatbik değildir.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 12792 — Karar : 18294

Dikkatsizlik ve tedbirsizlik neticesi Remzinin 4 ay, 22 gün işinden kalacak derecede yaralanmasına sebebiyet vermekten maznun bekçi Hüseyin Korkunç'un;

Türk Ceza Kanununun 459/2, 251/1, 59 uncu maddeleri gereğince 2 ay 20 gün hapis, 440 lira 40 kuruş ağır para cezalarıyla mahkûmiyetine dair (Kocaeli) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 11/10/1954 tarihli hükmün temyizen tetkiki maznun tarafından müddetinde istida ve şartı ifa edilerek dâva evrakı tasdik isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

491

Oluşa göre tatbiktaki isabetsizlik aleyhe bozma sebebi sayılmamış ve dosyaya, gerekçeye ve takdîre göre maznunun sübuta ait itirazları vârit görülmemiştir. Ancak :

Kabule göre 251 inci maddenin kayıtsız suçlarda atbik kabiliyeti bulunmadığı gözetilmeden cezanın mezkûr madde ile arttırılması;

Yolsuz ve maznunun temyiz itirazları bu itibarla vârit bulunmuş olduğundan tebliğnamedeki tasdik talebinin reddiyle hükmün bu sebepten dolayı BOZULMASINA ve on lira bozma harcının haksız çıkacak olan alınmasına 18/11/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Kendi evine giren bir kimseyi yakalamak maksadiyle kovalayan maznunun bu şahsın kaçtığı evin avlusuna girmiş olmasında mesken masuniyetini ihlâl kastı yoktur.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 12827 — Karar : 18494

İbrahim'in geceleyin mesken masuniyetini ihlâl etmek ve âdiyen sövmekten maznun Abdullah Tokçalar'ın;

Türk Ceza Kanununun 193/2, 482/2, 51/2, 59, 71 inci maddelrei gereğince Abdullah'ın iki ay, on iki gün hapis, 85 lira 50 kuruş ağır para ve Lûtfi'nin iki ay hapis cezalarıyla mahkûmiyetlerine dair (Mustafakemal Paşa) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 19/4/1955 tarihli hükmün temyizen tetkiki maznun tarafından müddetinde istida ve şartı ifa edilerek dâva evrakı tasdik isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

Maznunun gece evine giren Lûtfi'yi kovalayıp onu yakalamak maksadiyle kaçtığı evinin avlusuna girmiş olmasında mesken masuniyetini ihlâl kastı bulunmadığı ve Lûtfi'nin maznunun gece evine girmekten mahkûm edilmiş ve bu hükmün temyizen tasdik edilmek suretiyle kesinleşmiş olduğu nazara alınmadan bu cihetten de yazılı gözetilme mahkûmiyetine karar verilmesi;

492

Bozmayı geciktirmiş ve maznunun temyiz itirazları bu itibarla vârit görülmüş olduğundan tebliğnamedeki tasdik isteminin reddiyle hükmün bu sebepten BOZULMASINA ve on lira bozma harcının haksız çıkacaktan alınmasına 23/11/1955 tarihinde ittifakla karar verildi.

Resmî bir dairenin odası mesken veya müstemilâtı sayılmaz.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 15674 — Karar : 97

Mesai saati haricinde geceleyin askerlik şubesi kalem odasına girmek suretiyle mesken masuniyetini ihlâlden maznun Foti Karayel'in; T. Ceza Kanununun 193/2 nci maddesi gereğince (6) ay hapsine dair (Akşehir) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 4/5/1955 tarihli hükmün temyizden tetkiki maznun tarafından müddetinde istida ve şartı ifa edilerek dâva evrakı tasdik isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

Oluş ve kabule göre girildiği iddia edilen askerlik şubesi kalem odasının mesken veya müstemilâtından sayılamıyacağı gözetilmeden yazılı madde ile ceza tâyini:

Bozmayı gerektirmiş ve maznunun temyiz itirazları bu itibarla vârit bulunmuş olduğundan tebliğnamedeki tasdik isteminin reddiyle hükmün bu sebepten BOZULMASINA, depo parasının geri verilmesine ve on lira bozma harcının haksız çıkacaktan alınmasına 5/1/1956 tarihinde ittifakla karar verildi.

Etrafı çitle çevrili ve fakat kapı yeri açık bulunan mahal mesken müstemilâtından sayılmaz.

Temyiz Dördüncü Ceza Dairesi

Esas : 15785. — Karar : 552

Geceleyin Mehmet'in çitle çevrili avlusuna girmek suretiyle mesken masuniyetini ihlâlden maznun İzzet İşbilir'in; Türk Ceza Kanununun 193/2, 89, 94 üncü maddeleri gereğince altı ay hapsine ve cezasının teciline dair (Havza) Asliye Ceza Hâkimliğinden verilen 22/6/1955 tarihli hükmün temyizden tetkiki müdahil ve maznun tarafından müddetinde istida ve şartı ifa edilerek dâva evrakı tasdik isteyen tebliğname ile daireye gönderilmekle icabı müzakere olundu.

Tecil hususu hâkimin takdirine mevdu bir keyfiyet olmakla müdahilin bu cihete ilişkin itirazları vârit bulunmamıştır.

Keşif zabıt varakası münderecatına ve kabule göre etrafı çitle çevrili ve fakat kapı yeri açık bulunan mahallin mesken müstemilâtından sayılamıyacağı gözetilmeden ve oluşa göre maznunun hareketinin 547 nci maddeye uyup uymıyacağı tetkik ve münakaşa edilmeden yazılı şekilde mahkûmiyet kararı verilmesi;

Yolsuz ve maznunun temyiz itirazları bu itibarla vârit bulunmuş olduğundan tebliğnamedeki tasdik isteminin reddiyle hükmün bu sebepten dolayı BOZULMASINA ve maznunun depo paşesinde 20/1/1956 tarihinde ittifakla karar verildi.

MEVCUDU OLAN SATIŞTAKİ KİTÂPLAR LİSTESİ

	Kuruş
Adalet Dergisi 1948 yılı 1 - 12 inci sayıları	1000
» » 1949 » 1 - 12 » »	1000
» » 1955 » 4 - 12 » »	900
Adalet Mantiğı (Tercüme)	300
Avukatlık Kanunu ve Talimatnamesi (1938)	50
Deniz Ticaret Hukuku (K. Berker tercümesi)	300
Meşhut Suçlar Kanunu Talimatı	15
Noter Kanunu (1942 Basımlı)	50
Tamimler Mecmuası (1938)	100
» » (1950)	100
941 - 942 Temyiz kararları Ceza Bölümü	300
Temyiz Mahkemesi Kararları: 952 Ceza Kısmı	300
» » » 952 Hukuk »	300
» » » 953 Ceza »	250
» » » 953 Hukuk »	300
» » » 954 Ceza »	250
» » » 954 Hukuk »	300
» » » 955 Ceza »	250
» » » 955 Hukuk »	300
» » Tevhid İçtihat Kararları: 950 Hukuk Kısmı	50
» » » 950 Ceza »	50
» » » 951 Hukuk »	50
» » » 952 Ceza »	10
» » » 952 Hukuk »	15
» » » 953 Ceza »	25
» » » 953 Hukuk »	25
» » » 954 Ceza »	25
» » » 954 Hukuk »	75
Zürih Şerhi: Aile Hukuku (949) Dr. Tahir Çağa Tercümesi	300
» » Borçlar Hukuku C: 1 (Dr. Recai Seçkin Tercümesi)	300
» » Borçlar Hukuku C: 2 (Dr. Recai Seçkin Tercümesi)	300
» » Borçlar Hukuku C İt: 3 (Dr. Ferit Ayiter Tercümesi)	300
» » Giriş ve Kişinin Hukuku C: 1 (Volf Çernis Tercümesi)	300
» » Giriş ve Kişinin Hukuku C: 2 (Volf Çernis Tercümesi)	300
» » Miras Hukuku C: 1 (S. Şakir Ansay Tercümesi)	300
» » Vesayet Hukuku C: 1 (Volf Çernis Tercümesi)	450
» » Vesayet Hukuku C: 2 (Volf Çernis Tercümesi)	450
» » Zilyedlik ve Tapu Sicielli (Dr. Suat Bertan Tercümesi)	300

196